

Bijlage

Overleg- en inspraakreacties

Overlegreacties

Beantwoording overleg ex artikel 3.1.1 Bro

In het kader van het overleg ex artikel 3.1.1 is het voorontwerpbestemmingsplan, of een kennisgeving van de raadpleegbaarheid van het plan via de gemeentelijke website, gezonden aan de volgende overleginstanties:

- Vrom inspectie Regio Noord
- Provincie Fryslan
- Wetterskip Fryslân
- Regionale Brandweer
- Ministerie van Defensie
- Nuon Infra
- Essent Netwerk Friesland BV/Enexis
- Vitens, Leeuwarden
- KPN Telecom Netwerk Operations
- UPC
- Secretariaat van de Commissie Welstandszorg Hus en Hiem
- Staatsbosbeheer
- Friese Milieu Federatie
- Gasunie
- Buurtvereniging Tuindorp.

Van een aantal van deze overleginstanties is een reactie ontvangen. Door de Inspectie VROM, Enexis, KPN, UPC en Staatsbosbeheer is aangegeven dat zij geen opmerkingen hadden ten aanzien van het plan. De ontvangen overlegreacties zijn in de bijlage van het bestemmingsplan opgenomen. Van de overige instantie is geen reactie op het bestemmingsplan ontvangen. In het navolgende wordt op de inhoudelijke reacties nader ingegaan.

1. Provincie Fryslan,

De provincie constateert dat de provinciale belangen op een juiste wijze in het bestemmingsplan zijn verwerkt. De provincie verzoekt wel om de uitkomsten van het overleg met de Regionale Brandweer en Wetterskip Fryslân bij het bestemmingsplan te betrekken.

Reactie

Er wordt met instemming kennis genomen van de provinciale reactie. De reactie van de Regionale Brandweer is bij het bestemmingsplan betrokken. Op onderdelen is het bestemmingsplan naar aanleiding van deze reactie aangepast. Hiervoor wordt kortheidshalve naar de reactie en de beantwoording daarvan verwezen. Van Wetterskip Fryslân is geen reactie op het bestemmingsplan ontvangen.

2. Vitens

Vitens verzoekt om bij de realisatie van het plan rekening te houden met de bestaande waterleidingen.

Reactie

Binnen het plan zijn geen wijzingen voorzien die de waterleidingen beperken.

3. Gasunie

Aangaande de twee aardgastransportleidingen in het plangebied merkt Gasunie op dat naar verwachting in 2011 het nieuwe externe veiligheidsbeleid (AMvB-Buisleidingen) in werking

zal treden. De gevolgen van dit nieuwe beleid zijn door Gasunie inzichtelijk gemaakt. Ten aanzien van het groepsrisico wordt door Gasunie opgemerkt dat het plan geen toename van het groepsrisico mogelijk maakt. Ten aanzien van het plaatsgebonden risico geeft Gasunie aan dat de plaatsgebonden risicocontour 10^{-6} grotendeels op de leiding ligt. Ter plaatse van het entrainment kent de oostelijke leiding echter een risicoafstand die groter is dan de belemmerende strook. Binnen de risicozone zijn geen kwetsbare objecten toegestaan. Beperkt kwetsbare objecten kunnen slechts worden toegestaan als dit gemotiveerd wordt. Ten aanzien van de belemmerende strook verzoekt Gasunie een aantal werkzaamheden niet toe te staan. Dit betreft:

- het oprichten van enig bouwwerk;
- diepploegen;
- het permanent opslaan van goederen;
- het aanleggen of verruimen van waterlopen;
- het plaatsen van onroerende objecten als straatmeubilair.

Als laatste merkt Gasunie op dat het gasontvangstation op basis van het Activiteitenbesluit een veiligheidsafstand van 15 m heeft voor kwetsbare objecten. Voor beperkt kwetsbare objecten geldt een afstand van 4 m.

Reactie

Vooruitlopend op het nieuwe externe veiligheidsbeleid voor aardgastransportleidingen zijn de risicocontouren van de aardgastransportleidingen bij het opstellen van het bestemmingsplan beschouwd. Hiervoor is de Risicokaart geraadpleegd. De Risicokaart laat voor de aardgastransportleidingen een zelfde beeld zien als de door Gasunie toegezonden informatie. Voor zover de risicocontour 10^{-6} op de leiding ligt, voldoet de bebouwingsvrije zone door middel van de dubbelbestemming "Leiding-Gas". Ter plaatse van het entrainment ligt de risicocontour buiten deze bebouwingsvrije zone. Het bestemmingsplan maakt ter plaatse geen kwetsbare of beperkt kwetsbare objecten mogelijk. Voor dit onderdeel hoeft het bestemmingsplan geen aanvullende beperkingen op te nemen.

Aangaande de gevraagde aanvulling op het aanlegvergunningstelsel wordt het volgende opgemerkt. Binnen de dubbelbestemming is uitsluitend het bouwen van bouwwerken ten behoeve van de aardgastransportleidingen toegestaan. Andere bouwwerken dus niet. Het uitsluiten van alle bouwwerken is niet doelmatig, omdat ook bijvoorbeeld een hekwerk van Gasunie dan niet meer is toegestaan. Bij beschouwing dekt de huidige regeling alleen de permanent opslag van goederen niet. Dit is overigens een gebruiksbepaling en geen aanlegbepaling. Aan de dubbelbestemming is de gebruiksbepaling toegevoegd, waarmee permanente opslag van goederen wordt uitgesloten.

Ten behoeve van het aardgasontvangstation wordt opgemerkt dat het grootste deel van de aan te houden afstand binnen de bestemming "Groen" ligt. Een deel van de bestemming "Woongebied" ligt echter ook in de veiligheidsafstand. Om ervoor zorg te dragen dat binnen deze bestemming geen toename van het veiligheidsrisico plaatsvindt, is een zone rondom het gasontvangstation opgenomen.

4. Brandweer Fryslân

Brandweer Fryslân heeft de risicobronnen in het om het plangebied onderzocht in relatie tot het bestemmingsplan. Deze risicobronnen zijn te onderscheiden in de volgende categorieën:

- Risicovolle inrichtingen (LPG-tankstations);
- Vervoer van gevaarlijke stoffen (Om den Noort);
- Buisleidingen (aardgastransportleidingen).

In het plangebied ligt ook een gasregelmeetstation van Essent. Deze inrichting valt niet onder het Bevi, maar heeft wel een veiligheidszone. Aangaande deze risicobronnen adviseert Brandweer Fryslân in relatie tot het plan om:

- Een volledige verantwoording op te stellen van het groepsrisico, waarin ook de (rekenkundige) hoogte van het groepsrisico duidelijk wordt van de verschillende risicobronnen.
- In de verantwoording van het groepsrisico ook de uitbreidingsmogelijkheden (de geprojecteerde situatie) van de bestaande functies mee te nemen (zeer relevant ter hoogte van het Lindecollege).
- De aspecten ten aanzien van de bestrijdbaarheid en de zelfredzaamheid, zoals in dit advies genoemd, op te nemen in het bestemmingsplan en te betrekken bij de verantwoording.
- Functies voor verminderd zelfredzame personen (zoals kinderdagverblijven, basisscholen of zorgcentra) binnen de invloedsgebieden uit te sluiten.
- De plaatsgebonden risicocontouren en de veiligheidszone van het gasregelmeestation op te nemen op de verbeelding.
- Om eventuele misverstanden te voorkomen en ter signalering is het verstandig om het bouwvlak ter plaatse van Hoofdweg 9 niet over de buisleiding te situeren.
- In de toelichting van het bestemmingsplan de opmerkingen/ conclusies te verwerken.

Reactie

Het advies van Brandweer Fryslân is grotendeels gericht op de verantwoording van het groepsrisico. Dat aspect is in het advies met name gericht op het transport van gevaarlijke stoffen in relatie tot het Lindecollege. Brandweer Fryslân verwijst naar het rapport Knelpunten en aandachtspunten vervoer van gevaarlijke stoffen door Fryslân; FUEV februari 2007. Uit dit rapport blijkt dat het plaatsgebonden risico langs de beoordeelde transportroute (Om den Noort) kleiner is dan de grenswaarde van 10^{-6} / jaar en voldoet aan de geldende normering. De hoogte van het groepsrisico ter hoogte van het Lindecollege is in dat onderzoek niet vastgesteld. Het groepsrisico is in het onderzoek 'Project transport gevaarlijke stoffen, AVIV 2007' berekend. Hieruit blijkt dat het groepsrisico in de bestaande situatie circa 17% van de oriënterende waarde bedraagt. Nadat het bedrijventerrein De Plantage is gerealiseerd, bedraagt het groepsrisico 19% van de oriëntatiewaarde. De uitkomsten van dit onderzoek zijn bij de plantoelichting opgenomen.

Brandweer Fryslân stelt voor om het huidige groepsrisico te verantwoorden. Hiervoor is echter vanuit het huidige externe veiligheidsbeleid geen basis. Op basis van jurisprudentie (uitspraak 200806384 van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State) is vastgesteld dat geen verantwoording van het groepsrisico hoeft plaats te vinden wanneer het betreffende besluit geen toename van het groepsrisico veroorzaakt. Anders dan Brandweer Fryslân stelt, maakt het onderhavige conserverende bestemmingsplan geen/nauwelijks een toename van het groepsrisico mogelijk. Het betreffende bouwvlak lijkt in eerste instantie ruim met een grote bouwhoogte. Binnen dat bouwvlak dienen echter alle bouwwerken, exclusief de erfafscheidingen, te worden gerealiseerd. Het betreft in dit geval voornamelijk fietsenstallingen. Ook de toegelaten bouwhoogte is toegespitst op de huidige bouwmaten. In de praktijk zijn de uitbreidingsmogelijkheden ter plaatse dus zeer beperkt. De bouw mogelijkheden komen overeen met die in het vigerende bestemmingsplan.

Het advies aangaande bestrijdbaarheid en zelfredzaamheid wordt uiteraard bij het bestemmingsplan betrokken. Ten aanzien van de zelfredzaamheid bij het Lindecollege merkt Brandweer Fryslân op dat deze in de huidige situatie goed is. De bestemming "Maatschappelijk" maakt echter ook functies mogelijk met minder zelfredzame personen. Onder verminderde zelfredzaamheid wordt in relatie tot brandpreventie de situatie verstaan wanneer een persoon niet in staat is om een ruimte of gebouw zelfstandig te verlaten. In het kader van een goede ruimtelijke ordening is het inderdaad niet wenselijk als dergelijke functies binnen het invloedsgebied van de weg aanwezig zijn. Het betreffende bestemmingsvlak is daarom voorzien van een aanduiding waarbij een regel is opgenomen dat ter plaatse functies voor minder zelfredzame personen niet zijn toegestaan.

Bij de aangegeven risicocontouren wordt opgemerkt dat het bestemmingsplan daarbinnen geen kwetsbare of beperkt kwetsbare functies mogelijk maakt. Het opnemen van de risicozones heeft in die situatie alleen een signaleringsfunctie. Voor dat doel is de Risicokaart opgesteld.

Ten behoeve van het aardgasontvangststation wordt opgemerkt dat het grootste deel van de aan te houden afstand binnen de bestemming "Groen" ligt. Een deel van de bestemming "Woongebied" ligt echter ook in de veiligheidsafstand. Om ervoor zorg te dragen dat binnen deze bestemming geen toename van het veiligheidsrisico plaatsvindt, is een zone rondom het gasontvangststation opgenomen.

Het bouwvlak ter plaatse van de aardgastransportleiding ter plaatse van Hoofdweg 9 kan inderdaad paradoxaal overkomen. Dit heeft te maken met de keuze voor een zogenoemde dubbelbestemming. Deze wijze van bestemmen is echter wel de aangewezen methode conform de te hanteren standaard SVBP 2008. De dubbelbestemming "Leiding-Gas" (artikel 14) kent een ontheffingsmogelijkheid om in overleg met de leidingbeheerder gebouwen te realiseren binnen de bebouwingsvrije zone. Zonder bouwvlak binnen de bestemming "Bedrijf" is het echter hoe dan ook uitgesloten om te bouwen. Een dergelijke dubbele regeling is niet productief.

Zoals aangegeven is het advies van Brandweer Fryslân bij het plan betrokken. De plantoelichting is voor zover noodzakelijk op dit onderdeel aangevuld.

VROM-Inspectie
Ministerie van Volkshuisvesting,
Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer

> Retouradres Postbus 30020 9700 RM Groningen

Het college van burgemeester en wethouders
van de gemeente Weststellingwerf
Postbus 60
8470 AB Wolvega

VROM-Inspectie
Directie Uitvoering
Regionale afdeling Noord
Cascadeplein 10
Postbus 30020
9700 RM Groningen
www.vrom.nl

Contactpersoon
drs. V.K. van der Bijl
T 050-5992700
F 050-5992699
vin-ruimtelijkeplannen
@minvrom.nl

VERZONDEN 23 FEB. 2010

Datum
Betreft Bestemmingsplan Wolvega Noordoost

Kenmerk
2010.0011371-VBIJ-N

Geacht college,

Op 15 januari 2010 heb ik uw verzoek ontvangen om advies op grond van artikel 3.1.1 van het Besluit ruimtelijke ordening over het voorontwerpbestemmingsplan "Wolvega Noordoost".

In de brief van 26 mei 2009 aan alle colleges van burgemeester en wethouders heeft de minister van VROM aangegeven over welke nationale belangen uit de Realisatieparagraaf Nationaal Ruimtelijk Beleid (RNRB, TK 2007-2008, 31500 nr. 1) gemeenten altijd overleg moeten voeren met het Rijk. Gemeenten verzoeken zelf de afzonderlijke rijksdiensten om advies. De VROM-Inspectie coördineert de rijksreactie over voorontwerpbestemmingsplannen, -projectbesluiten en -structuurvisies.

Het bovengenoemde plan geeft de betrokken rijksdiensten geen aanleiding tot het maken van opmerkingen, gelet op de nationale belangen in de RNRB.

Een afschrift van deze brief heb ik gezonden aan het college van Gedeputeerde Staten van de provincie Fryslân.

Hoogachtend,
de directeur-inspecteur regio Noord,

mr. ir. N.K. Tilstra

Registratiedatum: 24/2	Registratienr.: 2010-023909/i
Uiterlijke afhandeldingsdatum: 2/4	
Afdeling: RE/RB	Behandelend ambtenaar: Paraaf:
Afstemming met andere afdelingen:	Datum: Paraaf:
Product:	Productnr.:
Beoordeling onder mandaat: ja/nee (zo nee, gebruik formulier vervolgschets)	
Schriftelijke besluitenlijst	Datum: Paraaf DIV:

provinsje fryslân
provincie fryslân

postbus 20120
8900 hm leeuwarden
snekertrekweg 1
telefoon: (058) 292 59 25
telefax: (058) 292 51 25
www.fryslan.nl
e-mail: provincie@fryslan.nl

College van burgemeester en wethouders
van de gemeente Weststellingwerf
Postbus 60
8470 AB WOLVEGA

Leeuwarden, 2 februari 2010
Verzonden, **03 FEB. 2010**

Ons kenmerk : 00873245
Afdeling : Ruimte
Behandeld door : G. van der Wielen-Berg / (058) 292 57 78 of g.vanderwielen@fryslan.nl
Uw kenmerk : 2010-025468/u/LE
Bijlage(n) :

Onderwerp : voorontwerpbestemmingsplan Wolvega Noordoost

Geacht college,

Op 15 januari 2010 is bovengenoemd plan ter advisering ontvangen.

De provinciale belangen in het plan zijn op een juiste wijze verwerkt.

Het plan geeft overigens aanleiding tot de volgende opmerkingen.

Omgevingstoets (cat.3)

Ik ga er vanuit dat u de adviezen van het Wetterskip en het Bureau externe veiligheid verwerkt in het ontwerp.

Wanneer het plan in de ontwerpfase niet wezenlijk wordt gewijzigd, is toezending van het ontwerpplan aan Gedeputeerde Staten niet nodig.

Hoogachtend,

Namens het college van Gedeputeerde Staten,

drs. M.H.J. Stijnen
Hoofd afdeling Ruimte

Registratiedatum: 4.2.10	Registratienr.: 2010-0235281
Uiterlijke afhandeldingsdatum: 7.4.10	
Afdeling: LE/ROB	Behandelend ambtenaar: Paraaf:
Afstemming met andere afdelingen:	Datum: Paraaf:
Product:	Productnr.:
Beslissing onder mandaat: ja/nee (zo nee, gebruik formulier verwaagprocedure)	
Schriftelijke besluitenlijst	Datum: Ons kenmerk: Paraaf DJV: 00873245

W E T T E R S K I P F R Y S L Â N

Gemeente Weststellingwerf
t.a.v. M. Mosterman
Postbus 60
8470 AB WOLVEGA

Registratiedatum: 6/4	Registratienr.: 2010-025080/c	
Uiterlijke afhandeldingsdatum: 6/10	Behandelend ambtenaar:	Paraaf:
Afdeling: K&B	Datum:	Paraaf:
Afstemming met andere afdelingen:	Productnr.:	
Product:	Beslissing onder mandaat: ja/nee (zo nee, gebruik formulier vervolprocedure)	
Schriftelijke beslutenlijst	Datum:	Paraaf DIV:

Leeuwarden, 30 maart 2010
Bijlage(n):

Verzonden

01 APR. 2010

Onderwerp:

Uitgangspunten en randvoorwaarden voorontwerpbestemmingsplan Wolvega Noordoost

Ons kenmerk: WFN1004396
Tel: 058 292 2703 / J. van der Kloet

cluster Plannen
Uw kenmerk: 2010-025465/u/LE

Geachte mevrouw/heer,

Wij ontvingen op 15 januari 2010 uw verzoek om een watertoets uit te voeren ten behoeve van het voorontwerp bestemmingsplan Wolvega Noordoost. Deze brief vormt het wateradvies voor dit voorontwerp bestemmingsplan.

Het onderhavige bestemmingsplan heeft grotendeels een conserverend karakter. Grootschalige nieuwe ontwikkelingen die nog niet eerder planologisch waren geregeld zijn niet aan de orde.

Hoofdwatergangen

De watergang grenzend aan het plangebied aan de oostzijde is een hoofdwatergang. Deze hoofdwatergang heeft een belangrijke af- en doorvoer functie. Deze hoofdwatergang dient te allen tijde beschikbaar te zijn voor Wetterskip Fryslân met het oog op beheer en onderhoud. De schouwpaden bij een hoofdwatergang dienen 5 meter breed te zijn. Voor vragen t.a.v. het beheer en onderhoud kunt u contact opnemen met rayonbeheerder de heer J. van den Akker, telefoon 058 - 292 22 22.

Rioolpersdrukleidingen

In het plangebied bevindt zich een persdrukleiding. Het Wetterskip heeft hier beperkt recht van opstal. Dit houdt o.a. in dat aan een strook van 6 meter (3 meter aan weerszijde van de persleiding, gerekend vanuit het hart van de leiding) beperkingen gelden voor het grondgebruik. Er mogen o.a. geen vaste verharding en diep wortelende beplanting worden aangelegd boven de genoemde strook. Bebouwing is hier ook niet toegestaan.

Wetterskip Fryslân

Postbus 36, 8900 AA Leeuwarden
Telefoon: 058 - 292 22 22⁰ Fax: 058 - 292 22 23

Compensatie verharding

Wetterskip Fryslân hanteert een compensatieregeling van wateroppervlakte indien het verhard oppervlak¹ toeneemt. Een percentage van 10% van het totale nieuwe verharde oppervlak dient te worden gecompenseerd in de vorm van oppervlaktewater. Bij eventuele toekomstige uitbreidingen van het verhard oppervlak kunnen de gevolgen daarvan getoetst worden middels een gewone of een versnelde watertoets (www.wetterskipfryslan.nl – digitaal loket). Voor elke afzonderlijke uitbreiding wordt gekeken of deze voldoet aan de wensen van Wetterskip Fryslân en daarmee geen problemen oplevert voor de waterhuishouding.

Afvalwater- en regenwatersysteem

Om het aantal overstortingen van rioolwater en de belasting van rioolwaterzuiveringen te beperken, is een belangrijk uitgangspunt om regenwater en rioolwater zoveel mogelijk gescheiden af te voeren.

Ten aanzien van de onderhoudswerkzaamheden aan het rioolstelsel verzoeken wij u de kansen te benutten om daken van woningen en gebouwen en perceelsverharding af te koppelen van de riolering, waarbij de afstromende neerslag wordt afgevoerd naar oppervlaktewater. Dit is mogelijk als aan een van de volgende voorwaarden is voldaan:

- het hemelwater wordt voor elk perceel afzonderlijk (bv. ondergronds) rechtstreeks geloosd op het oppervlaktewater;
- het hemelwater wordt bovengronds (via verzamelgoten) afgevoerd naar het oppervlaktewater.

Ook parkeerterreinen/wegen kunnen afgekoppeld worden, indien geen extra vervuilende activiteiten plaatsvinden (markt e.d.).

Wijzigingen aan het rioolstelsel van het betreffende rioleringsgebied dient u door te geven aan Wetterskip Fryslân. Hiervoor kunt u contact opnemen met de heer H. J. Kiewiet, telefoon 058 – 292 2222.

Ten aanzien van plannen voor het afkoppelen van hemelwater op het oppervlaktewater verzoeken wij u deze plannen af te stemmen met het waterschap. Hiervoor kunt u contact opnemen met de heer K. Koops, telefoon 058 – 292 22 22.

Waterkwaliteit

Om een goede kwaliteit van water te realiseren moet voorkomen worden dat milieubelastende stoffen in het oppervlaktewater terecht komen. De bouwwijze en onderhoudstechniek moeten emissievrij zijn. Tevens dient gebouwd te worden met milieuvriendelijk en duurzaam materiaal.

Procesafspraken

In het voorontwerpbestemmingsplan staat dat het plan grotendeels een conserverend karakter heeft. Graag zien wij bij eventuele nieuwe ontwikkelingen vroegtijdig het betreffende plan tegemoet, zodat een wateradvies gegeven kan worden. Indien dit advies opgevolgd wordt zien wij met betrekking tot het voorontwerp bestemmingsplan Wolvega Noordoost geen waterhuishoudkundige bezwaren. Hierbij geven wij een positief wateradvies. De watertoetsprocedure is hiermee wat ons betreft afgerond.

Hoogachtend,

het dagelijks bestuur van Wetterskip Fryslân,
namens deze,

dr. R. Smitt,
hoofd cluster Plannen.

I.a.a. K. Koops, J. van den Akker, H. Kiewiet

¹ Verhard oppervlak: Alle oppervlakten zoals daken, trottoirs en wegen worden gerekend onder de noemer verhard oppervlak.

BRANDWEER

Fryslân

College van Burgemeester en Wethouders van de
Gemeente Weststellingwerf
Postbus 60
8470 AB WOLVEGA

Postbus 612
8901 BK LEEUWARDEN
Aldlânsdyk 11
8934 AA LEEUWARDEN
Tel. (058) 299 66 99
Fax (058) 299 66 90
www.brandweefryslan.nl
info@brandweefryslan.nl
BTW-nummer: NL 8173.71.072.B01
Banknummer: 28.51.28.647

Datum 22 maart 2010
Onze referentie BRWU10/48
Uw referentie
Uw brief van

Behandeld door	S. Veerbeek	
Doorkiesnummer	Registratiedatum: 23.3.10	Registratienr.: 2010-024606/1
E-mail	Uitvoeringsdatum: 18.5.10	
Bijlagen	1	
Afstemming met andere afdelingen:	Datum:	Periode:
Onderwerp	Advies regionale Brandweer Fryslân m.b.t. de externe veiligheid in relatie tot het voorontwerpbestemmingsplan "Wolvega Noordoost"	
	Productnr.:	
	Bestelling onder mandaat: ja/nee (Ja/nee, gebaseerd op het voorontwerpbestemmingsplan)	
Schrijftijd:	Datum:	Periode:

Geachte College,

Wij hebben uw adviesaanvraag d.d. 22 januari jl. inzake het voorontwerpbestemmingsplan "Wolvega Noordoost" in goede orde ontvangen. Het betreft een advies in het kader van externe veiligheid op basis van het Besluit externe veiligheid inrichtingen.

In deze brief worden onze bevindingen en ons advies in hoofdlijnen weergegeven. Een nadere onderbouwing vindt u in de bijgevoegde toelichting. In ons advies richten wij ons op het optimaliseren van de veiligheidssituatie; wij gaan niet in op de vraag of het groepsrisico aanvaardbaar is.

Conclusies

Dit brandweeradvisie betreft het bestemmingsplan "Wolvega Noordoost" van de gemeente Weststellingwerf. In en in de nabijheid van dit plangebied ligt een aantal risicobronnen. Deze risicobronnen zijn te onderscheiden in de volgende categorieën:

- Risicovolle inrichtingen (2 LPG-tankstations)
- Vervoer van gevaarlijke stoffen (Om den Noort)
- Buisleidingen

De brandweer heeft in haar advies gekeken naar een aantal aspecten voor deze risicobronnen:

- plaatsgebonden risico
- groepsrisico
- nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen
- bestrijdbaarheid
- zelfredzaamheid

BRANDWEER

Fryslân

Onderstaand zijn de conclusies opgenomen.

LPG-tankstation Q8 A.S. Wolvega, Heerenveenseweg

- De LPG doorzet bij dit tankstation is vastgelegd op <math><1000\text{m}^3</math>/jaar.
- Er is geen groepsrisicoberekening uitgevoerd of is niet meegenomen in de toelichting van het bestemmingsplan en de verantwoording van het groepsrisico. Door de afwezigheid van relevante bebouwing in dit bestemmingsplan binnen het invloedsgebied is het uitvoeren van een groepsrisicoberekening voor dit bestemmingsplan niet noodzakelijk (zeer lage bijdrage aan het groepsrisico).
- In dit geval bedraagt de plaatsgebonden risicocontour 10^{-6} 45 meter vanaf het vulpunt. In de toelichting wordt aangegeven dat de plaatsgebonden risicocontour 35 meter bedraagt. De plaatsgebonden risicocontour van 45 meter loopt overigens niet over het plangebied.
- Het invloedsgebied staat niet op de verbeelding.
- Het bestemmingsplan maakt geen nieuwe ontwikkelingen binnen het invloedsgebied mogelijk.
- De opkomsttijd is een aandachtspunt bij een incident met gevaarlijke stoffen, waardoor de zelfredzaamheid in het plangebied belangrijk is.
- Er komen geen knelpunten in de zelfredzaamheid naar voren op basis van dit bestemmingsplan.

LPG-tankstation Total SSS Lindetrek, Stellingenweg

- De LPG doorzet bij dit tankstation is vastgelegd op <math><1000\text{m}^3</math>/jaar.
- Er is geen groepsrisicoberekening uitgevoerd of is niet meegenomen in de toelichting van het bestemmingsplan en de verantwoording van het groepsrisico.
- In dit geval bedraagt de plaatsgebonden risicocontour 10^{-6} 45 meter vanaf het vulpunt. In de toelichting wordt aangegeven dat de plaatsgebonden risicocontour 35 meter bedraagt. De plaatsgebonden risicocontour van 45 meter loopt overigens niet over het plangebied.
- Het invloedsgebied staat niet op de verbeelding.
- Het bestemmingsplan maakt geen nieuwe ontwikkelingen binnen het invloedsgebied mogelijk.
- De opkomsttijd is een aandachtspunt bij een incident met gevaarlijke stoffen, waardoor de zelfredzaamheid in het plangebied belangrijk is.
- Er komen geen knelpunten in de zelfredzaamheid naar voren op basis van dit bestemmingsplan.

Essent Friesland (stationsnummer 75)

- Het station heeft een capaciteit van minder dan 40000 m³ per uur.
- Binnen de veiligheidscontour van 15 meter zijn geen kwetsbare objecten gelegen.
- De veiligheidscontour is niet opgenomen op de verbeelding.

Vervoer van gevaarlijke stoffen

- *Uit het rapport "Knelpunten en aandachtspunten vervoer van gevaarlijke stoffen door Fryslân"* is de weg "Om den Noort (N351)" te Wolvega ter hoogte van het Lindecollege genoemd als mogelijk knelpunt.
- Het bestemmingsplan besteedt geen aandacht aan het transport van gevaarlijke stoffen over deze weg.
- *Dit plan maakt geen nieuwe ruimtelijke ontwikkeling binnen het invloedsgebied van de weg mogelijk.* Met uitzondering van de uitbreiding van bestaande functies (rondom de school is een ruim bouwvlak bemeten en bouwhoogte). Dit betekent wel een geprojecteerde toename van het groepsrisico.
- De huidige hoogte van het groepsrisico en de geprojecteerde toename is niet bekend.

BRANDWEER

Fryslân

- Het Lindecollege heeft de bestemming "Maatschappelijk". Binnen deze bestemming kunnen ook verminderd zelfredzame functies gerealiseerd worden.
- De opkomsttijd is een aandachtspunt bij een incident met gevaarlijke stoffen, waardoor de zelfredzaamheid in het plangebied belangrijk is.

Buisleidingen

- Over één van de buisleidingen loopt een bouwvlak.

De brandweer signaleert voor de huidige situatie verder geen knelpunten ten aanzien van het externe veiligheidsrisico.

Aanvullende opmerkingen bestemmingsplan

In de toelichting van het bestemmingsplan staat dat er geen niet zelfredzame mensen binnen de invloedsgebieden aanwezig zijn. Er moet echter uitgegaan worden van de geprojecteerde situatie. Binnen de bestemming "Maatschappelijk" kunnen deze functies wel gerealiseerd worden.

Advies

Brandweer Fryslân adviseert in relatie tot het bestemmingsplan om:

- Een volledige verantwoording op te stellen van het groepsrisico, waarin ook de (rekenkundige) hoogte van het groepsrisico duidelijk wordt van de verschillende risicobronnen.
- Aandacht te besteden aan het vervoer van gevaarlijke stoffen.
- In de verantwoording van het groepsrisico ook de uitbreidingsmogelijkheden (de geprojecteerde situatie) van de bestaande functies mee te nemen (zeer relevant ter hoogte van het Lindecollege).
- De aspecten ten aanzien van de bestrijdbaarheid en de zelfredzaamheid, zoals in dit advies genoemd, op te nemen in het bestemmingsplan en te betrekken bij de verantwoording.
- Functies voor verminderd zelfredzame personen (zoals kinderdagverblijven, basisscholen of zorgcentra) binnen de invloedsgebieden uit te sluiten.
- De plaatsgebonden risicocontouren op te nemen op de verbeelding.
- Om eventuele misverstanden te voorkomen en ter signalering is het verstandig om het bouwvlak niet over de buisleiding te situeren.
- In de toelichting van het bestemmingsplan de overige opmerkingen/ conclusies te verwerken.

Graag willen wij van u vernemen hoe ons advies binnen uw organisatie wordt verwerkt. Deze informatie willen wij gebruiken bij de verdere ontwikkeling van onze adviestaak.

Mocht u naar aanleiding van het bovenstaande nog vragen hebben, dan kunt u contact opnemen met de mevrouw S. Veerbeek van de afdeling Risicobeheersing, te bereiken via 058 - 299 66 73.

Een afschrift van deze brief zenden wij ter kennisname aan de heer P. Bouman, commandant van Brandweer IBOW.

Wij gaan ervan uit hiermee te hebben voldaan aan uw adviesaanvraag.

Met vriendelijke groet,
namens het dagelijks bestuur van de Hulpverleningsdienst Fryslân,

Ing. P.H. Lodder
Vernemend hoofd Risicobeheersing

Meiïnoar foarút

BRANDWEER

Fryslân

Toelichting op het advies van Brandweer Fryslân met betrekking tot de externe veiligheid in relatie tot het bestemmingsplan Wolvega Noordoost

Ing. S. Veerbeek

BRANDWEER

Fryslân

Inhoudsopgave

1.	Inleiding.....	2
1.1.	De achtergrond.....	2
1.2.	De aanvraag.....	2
1.3.	De opbouw van het advies.....	3
2.	Toetsingskader.....	4
2.1.	Ongevalsscenario's risicobronnen.....	4
2.1.1	LPG-tankstations.....	4
2.1.2	Vervoer gevaarlijke stoffen.....	5
2.1.3	Hogedruk aardgastransportleidingen.....	6
2.2.	Bestrijdbaarheid.....	7
2.2.1	Incident bij het LPG-tankstation.....	9
2.2.2	Incident met gevaarlijke stoffen op de weg.....	9
2.2.3	Incident bij de buisleiding.....	9
2.3.	Zelfredzaamheid.....	10
2.4.	Verantwoordingsplicht.....	11
3.	De risicobronnen.....	12
3.1.	De risicovolle inrichtingen.....	12
3.1.1	LPG-tankstation Q8 A.S. Wolvega, Heerenveenseweg.....	13
3.1.2	LPG-tankstation Total SSS Lindetrek, Stellingenweg.....	14
3.1.3	Gasregelmeetstation Essent.....	16
3.1.4	Nieuwe functies.....	17
3.2.	Transport gevaarlijke stoffen.....	17
3.3.	Buisleidingen.....	19
3.4.	Opmerkingen ruimtelijk plan.....	19
4.	Conclusies en advies.....	20
4.1.	Conclusies.....	20
4.1.1	Risicovolle inrichtingen.....	20
4.1.2	Vervoer van gevaarlijke stoffen.....	21
4.1.3	Buisleidingen.....	21
4.1.4	Aanvullende opmerkingen bestemmingsplan.....	21
4.2.	Advies.....	22
4.3.	Restrisico.....	22

BRANDWEER

Fryslân

1. Inleiding

Het onderhavige document betreft een advies in relatie tot het groepsrisico en de externe veiligheid. Het gaat in dit geval over de externe veiligheid in relatie tot het voorontwerpbestemmingsplan Wolvega Noordoost. Dit bestemmingsplan is een conserverend bestemmingsplan. In en in de nabijheid van het plangebied liggen risicovolle inrichtingen en een buisleiding. Daarnaast vindt er vervoer van gevaarlijke stoffen plaats over de weg "Om den Noort".

1.1. De achtergrond

Met de vaststelling van het Bevi ('Besluit externe veiligheid inrichtingen') is het bevoegd gezag verplicht gesteld het bestuur van de regionale brandweer als adviseur te betrekken bij ruimtelijke besluiten op grond van artikel 13, lid 3. In het nieuwe Bevi is opgenomen dat o.a. bij ruimtelijke procedures binnen het 1% letaliteitgebied (invloedsgebied) verplicht advies aan de brandweer gevraagd moet worden. Per 1 augustus 2008 is de circulaire Risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen (cRvgs) gewijzigd. In deze wijziging is ook opgenomen, dat de regionale brandweer in de gelegenheid dient te worden gesteld advies uit te brengen over het groepsrisico, de zelfredzaamheid en de mogelijkheden tot voorbereiding van bestrijding en beperking van de omvang van een ramp of zwaar ongeval. De Circulaire wordt naar verwachting in 2010 omgezet in een AMvB externe veiligheid transport, waarmee de risiconormering wettelijk zal zijn verankerd. In deze AMvB is de adviesrol van de regionale brandweer ook verankerd. In augustus 2009 is daarnaast het ontwerp Besluit externe veiligheid buisleidingen gepubliceerd. In dit Besluit is ook opgenomen dat de regionale brandweer om advies moet worden gevraagd bij ruimtelijke ontwikkelingen binnen het invloedsgebied.

De adviestaak voor de regionale brandweer is tot stand gekomen vanwege haar expertise op het gebied van fysieke veiligheidsrisico's en haar rol in de rampenbestrijding. De rampenbestrijding is een multidisciplinaire aangelegenheid waarbij van alle betrokken partners wordt verwacht dat ze zich zo goed mogelijk voorbereiden op zware ongevallen en rampen. In de wet is vastgelegd dat de regionale brandweer de voorbereiding op de rampenbestrijding coördineert. Om goed toegerust te zijn op deze taak is een sterke proactieve, preventieve en preparatieve adviesfunctie van de brandweer noodzakelijk. Op deze wijze komt het advies van de regionale brandweer de kwaliteit en volledigheid van de onderbouwing en afweging van een bestuurlijk besluit nadrukkelijk ten goede.

1.2. De aanvraag

Brandweer Fryslân is gevraagd een advies te geven over het groepsrisico, de zelfredzaamheid van personen en de bestrijdbaarheid van mogelijke incidenten met gevaarlijke stoffen in verband met het bovengenoemde ruimtelijk plan.

BRANDWEER

Fryslân

1.3. De opbouw van het advies

De regionale brandweer adviseert over het groepsrisico, de mogelijkheden tot risicovermindering, de mogelijkheden om de omvang en de effecten van de ramp te bestrijden en ten aanzien van zelfredzaamheid.

Om hierover te adviseren wordt in hoofdstuk 2 ingegaan op de ongevalsscenario's en de mogelijkheden van de brandweer in de verschillende scenario's. Daarna zal in hoofdstuk 3 ingegaan worden op het risico ten gevolge van de risicovolle inrichtingen, het vervoer van gevaarlijke stoffen en buisleidingen. Daarbij komen het plaatsgebonden risico, het groepsrisico, de zelfredzaamheid en de bestrijdbaarheid aan de orde. Ook wordt ingegaan op de risico-ontvangers, waarbij gekeken wordt naar de veranderingen door het onderhavige ruimtelijke besluit waarop dit advies betrekking heeft. In hoofdstuk 4 worden de conclusies getrokken en advies gegeven.

BRANDWEER

Fryslân

2. Toetsingskader

2.1. Ongevalscenario's risicobronnen

In deze paragraaf wordt dieper ingegaan op de ongevalscenario's bij de voorkomende risicobronnen die van invloed zijn op het plangebied. Per risicobron wordt een beschrijving van de ongevalscenario's gegeven.

2.1.1 LPG-tankstations

Technische en/of menselijke fouten kunnen leiden tot een calamiteit bij een LPG-tankstation. Deze calamiteit kan betrekking hebben op de tankwagen en/of de ondergrondse tank. Binnen de normale bedrijvigheid op het LPG-tankstation vormt het moment van bevoorrading van de ondergrondse tank door een tankwagen het dominante risicomoment. Dat komt doordat de effecten van een calamiteit ten gevolge van een ongeval met de tankwagen dominant ten opzichten van een calamiteit met een ondergronds reservoir¹. In dit advies wordt daarom alleen ingegaan op de gevolgen van een calamiteit met een tankwagen, een zogeheten BLEVE².

Het belangrijkste effect dat optreedt bij een ongeval met een tankwagen gevuld met een brandbaar gas, is een BLEVE.

Effecten van ongelukken met brandbare gassen

Het belangrijkste effect dat optreedt bij een ongeval met een tankwagen gevuld met een brandbaar gas, is een BLEVE. De kans op een BLEVE is bijzonder klein maar het effect is groot. De indicatieve waarde voor de effectafstand (1% letaliteitgebied) bij een grote calamiteit waarbij de gehele wageninhoud vrijkomt is circa 300 meter. De BLEVE geeft zowel een drukgolf als een intense warmtestraling. Binnen een straal van 150 meter van de bron geldt voor onbeschermde personen een letaliteit van 100% door warmtestraling. Op een afstand van 150 meter of meer geldt dat de mensen binnenshuis (niet achter glas) in principe voldoende beschermd zijn tegen de effecten van een BLEVE. Buitenshuis biedt in dit gebied de meeste kleding voldoende bescherming tegen letale effecten. Door glasbreuk kunnen echter ook buiten de 150 meter nog dodelijke slachtoffers vallen. Niet-dodelijke effecten buiten de 150 meter zijn: de kans op brandwonden en glasschade, dat tot verwonding kan leiden.

¹ De risico's voor LPG-autogastankwagens zullen door de invoering van de maatregelen van het 'convenant LPG autogas' (2005) kleiner worden. Het convenant is de uitwerking van de in het kabinetsstandpunt Ketenstudies gemaakte afspraak over de invoering van veiligheidsmaatregelen voor 2010 (juli 2010). De invoering van deze maatregelen vermindert de externe veiligheidsrisico's bij de overslag van een LPG-autogastankauto naar een LPG-opslagtank en langs de transportroutes van LPG-autogastankauto's. Na invoering van de convenant maatregelen wordt het risico bij de bevoorrading van de ondergrondse tank verkleind.

Hierbij gaat het om de volgende twee maatregelen:

- a) het toepassen van een verbeterde vulslang op LPG-tankwagens;
- b) Het aanbrengen van een hittewerende coating op alle LPG-tankwagens.

Ten gevolge daarvan wordt bij een LPG-tankstation het externe veiligheidsrisico van de ondergrondse tank meer dominant. Deze risico's zijn echter kleiner. Na invoering van de veiligheidsmaatregelen blijft een restcategorie over die niet kunnen voldoen aan de grenswaarde van het plaatsgebonden risico of de oriëntatiewaarde van het groepsrisico.

² Boiling liquid expanding vapor explosion.

BRANDWEER

Fryslân

Kans versus effect

De normstelling op het gebied van de externe veiligheid geschiedt op basis van risico. Het risico bestaat uit de kans dat een calamiteit optreedt maal het effect van die calamiteit. De kans op een BLEVE is bijzonder klein maar het effect is groot. Uit dit onderzoek blijkt dat situatie voldoet aan de landelijke normen voor het plaatsgebonden risico.

2.1.2 Vervoer gevaarlijke stoffen

Significante risico's ten gevolge van het vervoer van gevaarlijke stoffen over de weg beperken zich tot het bulkvervoer van stoffen. Het vervoer van stukgoed (vaten, gasflessen) wordt niet beschouwd. Ten gevolge van het bulkvervoer van gevaarlijke stoffen ontstaan externe veiligheidsrisico's waarvoor verschillende ongevalscenario's mogelijk zijn. Deze scenario's zijn afhankelijk van de stofcategorie. De verschillende stofcategorieën zijn

- o brandbare vloeistoffen
- o brandbare gassen
- o giftige gassen en vloeistoffen.

Voor elk van deze stoffen wordt hieronder ingegaan op de effecten van een ongeluk met één van deze gevaarlijke stoffen.

Effecten van ongelukken met brandbare vloeistoffen

Het effect dat optreedt bij een ongeval met deze groep stoffen is vooral warmtestraling ten gevolge van brand. De effectafstand kan circa 25 meter bedragen, uitgaande van een calamiteit waarbij de hele wageninhoud vrijkomt³.

Effecten van ongelukken met brandbare gassen

Het belangrijkste effect dat optreedt bij een ongeval met een tankwagen gevuld met een brandbaar gas, is een BLEVE. De kans op een BLEVE is bijzonder klein maar het effect is groot. De indicatieve waarde voor de effectafstand (1% letaliteitgebied) bij een grote calamiteit waarbij de gehele wageninhoud vrijkomt is circa 300 meter. De BLEVE geeft zowel een drukgolf als een intense warmtestraling. Binnen een straal van 150 meter van de bron geldt voor onbeschermden personen een letaliteit van 100% door warmtestraling. Op een afstand van 150 meter of meer geldt dat de mensen binnenshuis (niet achter glas) in principe voldoende beschermd zijn tegen de effecten van een BLEVE. Buitenshuis biedt in dit gebied de meeste kleding voldoende bescherming tegen letale effecten. Door glasbreuk kunnen echter ook buiten de 150 meter nog dodelijke slachtoffers vallen. Niet-dodelijke effecten buiten de 150 meter zijn: de kans op brandwonden en glasschade, dat tot verwonding kan leiden.

Effecten van ongelukken met giftige gassen en vloeistoffen

Bij (zeer) giftige vloeistoffen is het scenario dat ten gevolge van een ongeval de tankwagen lek raakt en een vloeistofplas vormt.

Vervolgens verdampen deze giftige vloeistoffen waardoor een gaswolk ontstaat (met dezelfde gevolgen als een gaswolk van giftig gas).

Voor een toxische gaswolk geldt dat door blootstelling bij een bepaald percentage aanwezige personen letaal letsel zal optreden door de gaswolk. Bij de toxische scenario's zit er enige tijd tussen het ontstaan van het ongeval en het optreden van letsel bij aanwezigen. Daarbij is ook de duur van de blootstelling van invloed op de

³ Inclusief een plasbrand met een straal van 14 meter. De afstand tussen deze plas en de 10kW-contour bedraagt dan circa 20 tot 25 meter.

BRANDWEER

Fryslân

ernst van het letsel. Snel reageren, naar binnen vluchten en ramen en deuren sluiten is bij dit scenario dus van belang.

Kans versus effect

De normstelling op het gebied van de externe veiligheid geschiedt op basis van risico. Het risico bestaat uit de kans dat een calamiteit optreedt maal het effect van die calamiteit. De kans op een BLEVE is bijzonder klein maar het effect is groot. Uit dit onderzoek blijkt dat situatie voldoet aan de landelijke normen voor het plaatsgebonden risico.

2.1.3 Hogedruk aardgastransportleidingen

Het huidige externe veiligheidsbeleid voor transport van aardgas door hogedruk aardgasleidingen is omschreven in de Circulaire "Zonering langs hoge druk aardgasleidingen" uit 1984. Formeel gezien dienen ruimtelijke ontwikkelingen aan dit beleid getoetst te worden. In augustus 2009 is echter het ontwerp Besluit externe veiligheid buisleidingen gepubliceerd, met daarin ruimtelijke, technische en veiligheidsaspecten. Hierin zijn normen voor het Plaatsgebonden Risico en een verantwoordingsplicht opgenomen voor het Groepsrisico. Naar verwachting treedt het besluit medio 2010 in werking.

Ondergrondse hogedruk aardgasleidingen brengen een risico met zich mee in het kader van externe veiligheid. De mogelijke gevaren voor gasleidingincidenten zijn incidenten ten gevolge van de ontbranding van een brandbaar gas: brand, explosie en de hitte veroorzaakt door een brand.

Een groot deel van de buisleidingincidenten in Nederland wordt veroorzaakt door graaf-, drainage- en heikwerkzaamheden van derden. De schade aan de buisleiding wordt in het algemeen onderverdeeld in:

- pinhole crack (ponsgat, tot ca. 10 mm): ontstaat vaak bij corrosie.
- hole (gat, tot ca. 20 mm.): veelal het gevolg van ongecontroleerde graafwerkzaamheden.
- guilfotinebreuk: veelal het gevolg van lasfouten en als gevolg van explosies.

Met de aard van het schademechanisme hangt veelal ook het verloop van de lekkage samen. Afhankelijk van de beschadiging kan de gevaarlijke stof (na inblokken van de betreffende buisleidingsectie) snel (instantaan) of langzaam (continu) vrijkomen.

De grootte van de lekkage heeft invloed op de tijdsduur van de ontdekking. Hoe groter het gat, des te sneller zal een lekkage worden opgemerkt. De ontdekking van een lekkage veroorzaakt door bijvoorbeeld een pinhole crack kan enige tijd (soms dagen, maanden of zelfs jaren) duren.

De reden voor het langer duren van het waarnemen van een klein lek is dat de druk in het buisleidingensysteem niet noemenswaardig zal veranderen, met als gevolg dat zowel de leidingbeheerder als de afnemer niets significant opmerken.

Indien een dergelijke lekkage ook nog eens plaatsvindt in een omgeving waar zich weinig mensen ophouden, kan de lekkage gedurende ruime tijd onopgemerkt blijven.

BRANDWEER

Fryslân

	kortdurende blootstelling	langdurende blootstelling	4"	8"	12"	16"	24"	36"	48"
10 kW/m ²	PBM	secundaire branden	50			100	200	300	400
3 kW/m ²	veilig	PBM	50			200	400	550	800
1 kW/m ²	veilig	veilig	100			350	650	950	1300

Tabel 1: Indicatieve afstanden bij leidingbreuk (in meters), Gasunie (september 2008), Kaart: Incidenten gasinfrastructuur.

Uitleg bij tabel 1:

- 10 kW/m² heeft als effecten: secundaire branden, 1% overlijdenskans bij onbeschermde blootstelling gedurende 20 seconden, 100% overlijdenskans bij meer dan 2,5 minuten blootstelling.
- 3 kW/m² heeft als effecten: grens voor brandoverslag bij langdurige aanstraling, 90% kans op tweedegraads brandwonden bij 5 minuten blootstelling. Tussen de 3 en 10 kW/m² contour kunnen gewonden vallen (m.n. brandwonden). Personen binnen deze afstanden dienen te worden gealarmeerd en worden verzocht binnen te blijven of naar binnen te gaan om te schuilen.
- De contour van de 1 kW/m² warmtestraling is de minimale afstand voor onbeschermde hulpverleners en omstanders.

Om die risico's te beperken kunnen (hoofdzakelijk door leidingbeheerders) maatregelen genomen worden. Voorbeelden hiervan zijn:

- Een intrinsiek veilig ontwerp van de buisleidingen (wanddiktoeslag, toeslag op diepteliggingen).
- De toepassing en handhaving van zoneringscriteria. In de wet- en regelgeving is bepaald hoe de zonering langs de ondergrondse hoge drukleidingen is vastgesteld.
- Fysiek-ruimtelijk aangeven van de ligging van de buisleiding ter verlaging van de kans op een calamiteit.

Kans versus effect

De normstelling op het gebied van de externe veiligheid geschiedt op basis van risico. Het risico bestaat uit de kans dat een calamiteit optreedt maal het effect van die calamiteit. De kans op een ernstig incident is bijzonder klein maar het effect is groot. Uit dit onderzoek blijkt dat situatie voldoet aan de landelijke normen voor het plaatsgebonden risico.

2.2. Bestrijdbaarheid

Hoe beter de bestrijdbaarheid, hoe lager het restrisico, hoe minder omvangrijk de bestuurlijk te accepteren onveiligheid. Het is hierbij een gegeven dat 100% veiligheid nooit geboden zal kunnen worden. Ondanks alle veiligheidsvoorzieningen blijft altijd een kans bestaan dat een ongewenst voorval met gevaarlijke stoffen zich voordoet.

Indien onverhoopt toch een incident met gevaarlijke stoffen plaatsvindt, kunnen de nadelige gevolgen worden beperkt door de inzet van de brandweer.

BRANDWEER

Fryslân

Onder bestrijdbaarheid (dreigende) calamiteit vallen alle maatregelen die invloed hebben op de bestrijdbaarheid van een calamiteit ten gevolge van een risicovolle activiteit. Hiervoor zijn een aantal aspecten van belang:

- Bereikbaarheid van calamiteit/inrichting in relatie tot aanrijroutes.
- Opstelplaatsen.
- Bluswater: primair, secundair en tertiair.
- Opkomsttijd en slagkracht brandweer.
- Aanvalsplan of bereikbaarheidskaart.

Voor het opstellen van het advies heeft ten aanzien van de bestrijdbaarheid afstemming plaatsgevonden met dhr. P. Bouman van Brandweer IBOW.

Om een vergelijkbaar kwaliteitsniveau van brandweezorg in elke regio te krijgen, worden de bandbreedten voor opkomsttijden voor de brandweer vastgelegd in het bij de Wet Veiligheidsregio's behorende Besluit Veiligheidsregio's.

In het onderstaande overzicht zijn de opkomsttijden weergegeven, zoals opgenomen in het ontwerpbesluit Veiligheidsregio en aangepast in de nota naar aanleiding van het nader verslag. Dit betreft de opkomsttijd van de eerste basisbrandweereenheid.

Tijdschijf	Normtijd	Gebruiksfuncties als bedoeld in het Bouwbesluit 2003
A	5 minuten	Winkelfunctie met een gesloten constructie
		Woonfunctie boven een winkelfunctie
		Celfunctie
B	6 minuten	Woonfunctie portiekwoningen/ portiekflats en verminderd zelfredzamen
C	8 minuten	Overige woonfuncties
		Winkelfunctie
		Gezondheidszorgfunctie
		Onderwijsfunctie
		Logiesfunctie
		Kinderdagverblijf
D	10 minuten	Kantoorfunctie
		Industriefunctie
		Sportfunctie
		Overige bijeenkomstfuncties
		Overige gebruiksfunctie
E	18 minuten	Maximale opkomsttijd

Tabel 2: Normtijden.

Het is aan het bestuur om een verantwoorde afweging te maken over het verzorgingsniveau, waarbij de genoemde normen als referentiepunt dienen te fungeren. Afwijkingen van de in het besluit vastgelegde opkomsttijden zullen door het bestuur moeten worden gemotiveerd en gecommuniceerd.

De objecten binnen dit plangebied bevinden zich binnen tijdschijf C en D.

BRANDWEER

Fryslân

2.2.1 Incident bij het LPG-tankstation

Vooralsnog kan geen rekening worden gehouden met de hittewerende coating uit het 'convenant LPG autogas' (2005)⁴. Tot die tijd heeft de brandweer tussen het ontstaan van het incident en de daadwerkelijk BLEVE ongeveer 10 tot 30 minuten afhankelijk van de inhoud van de tank (zie ook tabel 3). Over het algemeen is die tijd te kort om op te treden.

Tijd (min.)	Incidentontwikkeling	Hulpverlening	Zelfredzaamheid
T=0	Brand bij tankwagen	Ontdekkingstijd	Ontdekkingstijd
T=1	Ontwikkelingstijd	Meldtijd	Alarmeringstijd
T=2		Opkomsttijd	Ontdekkingstijd
T=3			
T=4			
T=5			
T=6			
T=7	(Kritieke fase)	Inzettijd	Ontdekkingstijd
T=8			
T=9			
T=10			
T=11			
T=12	Redtijd/ blustijd	Ontdekkingstijd	
T=13			
T=14			
T=15			
T=16			
T=17			
T=18			
T=19			
T=20			
T=xx			
T=25			

Tabel 3: Voorbeeld normatief incidentverloop bij een BLEVE van een LPG-tankwagen (IPO 08, 2007).

2.2.2 Incident met gevaarlijke stoffen op de weg

Langs autowegen/ doorgaande wegen zijn vaak geen bluswatervoorzieningen aanwezig. De brandweer is in eerste instantie afhankelijk van de 1500 liter bluswater in de tankautospuit. Hiermee kan een personenauto geblust worden. Een vrachtwagen/bus of een tankwagen met gevaarlijke stoffen zal een groot probleem zijn. Dit probleem geldt voor alle wegen met vervoer van gevaarlijke stoffen in Fryslân (en daarbuiten). In Fryslân heeft de brandweer de beschikking over een schuimblushaakarmbak (SBH) en een watertransporthaakarmbak (WTH). Een SBH heeft een tankinhoud van 5.000 liter water. In het DLS-systeem (drukluftschuim) zit 150l A-schuim en 150l B-schuim. De mogelijkheden worden onderzocht om alcoholbestendig schuim aan te schaffen als regio om meerdere stoffen efficiënter te kunnen blussen.

Wanneer stoffen op alcoholbasis in aanraking komen met gewoon schuim, dan wordt het water uit het schuim onttrokken waardoor het snel afgebroken wordt. Voor deze stoffen kan er zogenaamd "alcoholbestendig" schuim gebruikt.

2.2.3 Incident bij de buisleiding

In tabel 1 (§ 2.1.3) zijn de minimale afstanden (in meters) gegeven voor volledig beschermde brandweermensen met ademlucht (3 kW/m²) en onbeschermde hulpverleners en omstanders (1 kW/m²). Daarnaast is de 10 kW/m²-contour

⁴Uit testen met de hittewerende coating op LPG tankwagens blijkt dat de tijd die de hulpverlening heeft om de tankwagen te blussen of koelen toeneemt tot minstens 90 minuten. Hierdoor zou de kans op het ontstaan van een warme BLEVE met nog eens 95% afnemen

BRANDWEER

Fryslân

gegeven, omdat binnen die contour rekening gehouden moet worden met het ontstaan van secundaire branden. De waarden voor beschermde brandweermensen en voor onbeschermde hulpverleners en omstanders (3, respectievelijk 1 kW/m^2), zijn gebaseerd op een recent onderzoek van TNO (TNO-DV3 2006 C024).

De brandweer heeft als taken bij het bestrijden van buisleidingincidenten (handreiking buisleidingincidenten, versie 1.0.0):

- redden;
- bronbestrijding;
- effectbestrijding (bijvoorbeeld opmengen, indammen, afdekken of neerslaan van het product);
- waarschuwen van de bevolking;
- waarnemen en meten;
- ontsmetten van mens en dier;
- ontsmetten van voertuigen en infrastructuur;
- toegankelijk maken en opruimen;
- het deelnemen aan het overleg in het COPI.

Doorgaans beperkt de brandweer zich tot het veiligstellen van de omgeving. Het onder controle brengen van de situatie kan pas na en in overleg met de leidingbeheerder. De brandweer heeft de operationele leiding over de incidentbestrijding totdat een stabiele situatie ter afhandeling aan derden overgedragen kan worden.

2.3. Zelfredzaamheid

Zelfredzaamheid is het zichzelf kunnen onttrekken aan een dreigend gevaar, zonder daadwerkelijke hulp van hulpdiensten. Dit kan door schuilen en indien nog mogelijk, vluchten uit het bedreigde gebied (zie ook tabel 4). Het optimaliseren van de mogelijkheden voor schuilen stelt eisen aan de ligging en bouw van gebouwen. Voor het vluchten uit het plangebied is de inrichting van de (openbare) ruimte van groot belang voor het faciliteren van de zelfredzaamheid.

De zelfredzaamheid moet in het kader van de verantwoordingsplicht worden beoordeeld.

Situatie	Karakterisering	Geadviseerde maatregel	Slachtofferverwachting
1	Met zekerheid geen effect	Geen maatregel	Geen
2	Met zekerheid geen effect of mogelijk irritatie e.d.	Advies binnen blijven	Geen
3	Geen zekerheid op geen effect; voldoende tijd beschikbaar	Ontruimen/evacuatie	Geen
4	Tijd beschikbaar voor ontruiming kort; reële verwachting op slachtoffers bij binnen blijven	Snel ontruimen	Mogelijk
5	Tijd beschikbaar voor ontruimen kort; binnen blijven biedt naar verwachting afdoende bescherming	Alarm binnen blijven	Mogelijk
6	Tijd beschikbaar te kort voor enige ontruiming; geen zekerheid op effect	Alarm binnen blijven	Mogelijk/waarschijnlijk

Tabel 4: Onderscheiden situaties

BRANDWEER

Fryslân

Mogelijkheden voor zelfredzaamheid

Het beoordelen van de mogelijkheden tot zelfredzaamheid is complex omdat er nog geen generiek beoordelingskader beschikbaar is. Toch zijn wel vier factoren vanuit de externe veiligheid te benoemen die inzicht kunnen verschaffen in de mogelijkheden tot zelfredzaamheid. Deze zijn:

- Functie-indeling; is hoogbouw mogelijk, worden minder zelfredzame personen voorzien?
- Infrastructuur; indien tot evacuatie over wordt gegaan, is de infrastructuur daar dan op ingericht?
- Eisen aan gebouwen: luchtdichte afsluiting is mogelijk.
- De waarschuwings- of alarmeringsvoorzieningen.

Ruimtelijke inrichting	
Functie-indeling	Bebouwing met personen met lage zelfredzaamheid?
	Is er hoogbouw aanwezig?
Infrastructuur	Zijn er voldoende vluchtwegen?
	Is de capaciteit van de aanwezige vluchtwegen voldoende?
	Hebben de vluchtwegen een juiste oriëntatie?
Bebouwing	Voldoet de bebouwing aan het bouwbesluit?
	Zijn de aanwezige vluchtwegen tegengesteld aan de risicobron?
	Luchtdicht afsluiten i.v.m. toxische wolk?
Dekking WAS	Is de dekking van het waarschuwings- en alarmeringssysteem voldoende?

2.4. Verantwoordingsplicht

In het Bevi, de cRvgs en de nog te publiceren nieuwe AMvB buisleidingen is de verantwoordingsplicht opgenomen. Deze verantwoordingsplicht houdt in dat, conform de gespecificeerde kaders in de wetgeving, het groepsrisico onderbouwd én verantwoord moet worden door het bevoegd gezag. Deze verplichting geldt in het kader van het Bevi voor elk ruimtelijk besluit. Onder een ruimtelijke besluit valt o.a. de vaststelling van een nieuw bestemmingsplan (inclusief de conserverende bestemmingsplannen).

De essentie van de verantwoordingsplicht is dat een bevoegd gezag zich uitspreekt over de aanvaardbaarheid van het restrisico. Daartoe moet in de afweging van het bevoegd gezag, naast de rekenkundige hoogte van het GR (en de ontwikkeling ten opzichte van de oriëntatiewaarde), tevens rekening worden gehouden met een aantal kwalitatieve aspecten. Hiertoe behoren met name de aspecten 'zelfredzaamheid' (ruimtelijke ordening) en 'bestrijdbaarheid' (hulpverlening). Met de verantwoordingsplicht wordt beoogd een situatie te creëren waarbij zoveel als mogelijk de risico's integraal zijn afgewogen en is geanticipeerd op de mogelijke gevolgen van een incident.

BRANDWEER

Fryslân

3. De risicobronnen

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de risicobronnen die van invloed zijn op het plangebied van het bestemmingsplan Wolvega Noordoost. Voor de beschouwing van de risicobronnen wordt een onderscheid gemaakt in:

- Risicovolle inrichtingen (2 LPG-tankstations)
- Vervoer van gevaarlijke stoffen (Om den Noort)
- Buisleidingen

In het plangebied ligt ook een gasregelmeestation van Essent. Deze risicovolle inrichting valt echter niet onder het Bevi. In dit advies wordt daarom slechts kort ingegaan op deze inrichting.

Hieronder is de uitsnede van de professionele risicokaart opgenomen.

Abbeelding 1: Uitsnede 23-02-2010 uit de risicokaart betreffende risicovolle activiteiten in het plangebied

3.1. De risicovolle inrichtingen

In of in de directe nabijheid van het plangebied van het voorliggende bestemmingsplan liggen de volgende risicovolle inrichtingen:

- Q8 A.S. Wolvega, Heerenveenseweg
- Total SSS Lindetrek, Stellingeweg
- Essent Friesland (stationsnummer 75) (geen Bevi-inrichting)

BRANDWEER

Fryslân

3.1.1 LPG-tankstation Q8 A.S. Wolvega, Heerenveenseweg

In de directe nabijheid van het bestemmingsplangebied is het LPG-tankstation aan de Heerenveenseweg gelegen. De vergunning is geactualiseerd. De LPG doorzet bij dit tankstation is vastgelegd op <math><1000\text{m}^3</math>/jaar. Er is geen groepsrisicoberekening uitgevoerd of is niet meegenomen in de toelichting van het bestemmingsplan en de verantwoording van het groepsrisico.

Er is nog geen volledige verantwoording van het groepsrisico opgesteld. Besluiten over de ruimtelijke ordening van na 27 oktober 2004 moeten voldoen aan het Bevi. Dit betekent dat de gemeente (of provincie) een verantwoordingsplicht heeft ten aanzien van het groepsrisico. Dit geldt óók wanneer een gemeente een conserverend bestemmingsplan actualiseert. Onderdeel van het opstellen van het invullen van de verantwoordingsplicht is o.a. het vaststellen van de hoogte van het groepsrisico. Daarnaast zijn niet alle aspecten die in artikel 13 Bevi staan, meegenomen in de verantwoording.

Plaatsgebonden risico

Voor wat betreft de PR 10^{-6} contouren zijn voor deze inrichting de volgende contouren van toepassing voor bestaande situaties (Wet milieubeheer) en voor nieuwe situaties vanaf 1 juli 2010 (of zoveel later als de maatregelen uit het LPG-convenant zijn gerealiseerd):

- 35 meter vanaf het vulpunt.
- 25 meter vanaf de ondergrondse tank.
- 15 meter vanaf de afleverzuil.

Voor nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen (hieronder vallen ook conserverende bestemmingsplannen) tot 2010 (of eventueel later afhankelijk van realisering convenant maatregelen) gelden de volgende afstanden:

- 45 meter vanaf het vulpunt.
- 25 meter vanaf de ondergrondse tank.
- 15 meter vanaf de afleverzuil.

In dit geval bedraagt de plaatsgebonden risicocontour 10^{-6} 45 meter vanaf het vulpunt. In de toelichting wordt aangegeven dat de plaatsgebonden risicocontour 35 meter bedraagt. De plaatsgebonden risicocontour van 45 meter loopt overigens niet over het plangebied.

Groepsrisico

Omdat de doorzet is gelimiteerd, geldt een invloedsgebied van 150 meter rond het vulpunt, het reservoir, het bovengrondse deel van de leidingen en de pomp bij het reservoir⁵. Op de verbeelding is het invloedsgebied niet weergegeven. Het is wenselijk om het invloedsgebied op de plankaart weer te geven. Dit in verband met mogelijke toekomstige wijzigingen van het bestemmingsplan (signaleringsfunctie).

Er is geen groepsrisicoberekening uitgevoerd of is niet meegenomen in de toelichting van het bestemmingsplan en de verantwoording van het groepsrisico. Door de afwezigheid van relevante bebouwing in dit bestemmingsplan binnen het invloedsgebied (1 bouwvlak met bedrijfsbestemming) en omdat op basis van dit bestemmingsplan geen nieuwe bebouwing te verwachten is binnen de 150 meter contour is het uitvoeren van een groepsrisicoberekening voor dit LPG-tankstation op basis van dit bestemmingsplan ook niet noodzakelijk (zeer lage bijdrage aan het groepsrisico).

⁵ Revi; Artikel 6 lid 2

BRANDWEER

Fryslân

(Nieuwe) bestemmingen binnen het PR/GR

Dit bestemmingsplan maakt geen nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen binnen het invloedsgebied van het LPG-tankstation mogelijk met uitzondering van de reeds aanwezige bebouwing.

Binnen dit invloedsgebied bevinden zich geen verminderd-zelfredzame functies/bestemmingen.

Bestrijdbaarheid

Ten aanzien van de bestrijdbaarheid zijn de volgende aspecten relevant (in overleg met de lokale brandweer).

De opkomsttijd van de eerste brandweereenheid bedraagt circa 7 minuten. De tweede en derde brandweereenheid is pas binnen 16 minuten ter plaatse. In Wolvega is aan het eind van dit jaar in de dagperiode wel een tweede tankautospuit beschikbaar.

Bluswatervoorziening zijn voldoende aanwezig in het plangebied (primair als secundair).

Voor het LPG-tankstation is geen aanvalsplan aanwezig.

De inrichting is tweezijdig aan te rijden, de bereikbaarheid is daarmee op orde. Het plangebied is ook op meerdere manieren te benaderen.

Zelfredzaamheid

Zelfredzaamheid is bij een mogelijk incident met gevaarlijke stoffen erg belangrijk

Ruimtelijke inrichting		ja/nee/nvt
Functie-indeling	Bebouwing met personen met lage zelfredzaamheid?	Nee
	Is er hoogbouw aanwezig?	Nee
Infrastructuur	Zijn er voldoende vluchtwegen?	Ja
	Is de capaciteit van de aanwezige vluchtwegen voldoende?	Ja
	Hebben de vluchtwegen een juiste oriëntatie?	Ja
Bebouwing	Voldoet de bebouwing aan het bouwbesluit?	Niet bekend
	Zijn de aanwezige vluchtwegen tegengesteld aan de risicobron?	Ja
	Luchtdicht afsluiten i.v.m. toxische wolk?	Nvt
Dekking WAS	Is de dekking van het waarschuwings- en alarmeringssysteem voldoende?	Nvt ⁶

Op basis van bovenstaande analyse komen geen knelpunten naar voren in de zelfredzaamheid. Hierbij is alleen gekeken naar het bestemmingsplangebied.

3.1.2 LPG-tankstation Total SSS Lindetrek, Stellingenweg

In de directe nabijheid van het bestemmingsplangebied is het LPG-tankstation aan de Stellingenweg gelegen. De vergunning is geactualiseerd. De LPG doorzet bij dit tankstation is vastgelegd op <math><1000\text{m}^3</math> jaar. Er is geen groepsrisicoberekening uitgevoerd of is niet meegenomen in de toelichting van het bestemmingsplan en de verantwoording van het groepsrisico.

Er is nog geen volledige verantwoording van het groepsrisico opgesteld. Besluiten over de ruimtelijke ordening van na 27 oktober 2004 moeten voldoen aan het Bevi.

⁶ Een Waarschuwings- en alarmeringssysteem is alleen van toepassing indien de actie binnen blijven en ramen en deuren gesloten houden geldt. In geval van een dreigende BLEVE zal juist iedereen het (invloeds)gebied zo snel mogelijk moeten verlaten.

BRANDWEER

Fryslân

Dit betekent dat de gemeente (of provincie) een verantwoordingsplicht heeft ten aanzien van het groepsrisico. Dit geldt óók wanneer een gemeente een conserverend bestemmingsplan actualiseert. Onderdeel van het opstellen van het invullen van de verantwoordingsplicht is o.a. het vaststellen van de hoogte van het groepsrisico. Daarnaast zijn niet alle aspecten die in artikel 13 Bevi staan, meegenomen in de verantwoording. In het bestemmingsplan is ook niet ingegaan op de functies/ bestemmingen binnen dit invloedsgebied.

Plaatsgebonden risico

Voor wat betreft de PR 10^{-6} contouren zijn voor deze inrichting de volgende contouren van toepassing voor bestaande situaties (Wet milieubeheer) en voor nieuwe situaties vanaf 1 juli 2010 (of zoveel later als de maatregelen uit het LPG-convenant zijn gerealiseerd):

- 35 meter vanaf het vulpunt.
- 25 meter vanaf de ondergrondse tank.
- 15 meter vanaf de afleverzuil.

Voor nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen (hieronder vallen ook conserverende bestemmingsplannen) tot 2010 (of eventueel later afhankelijk van realisering convenant maatregelen) gelden de volgende afstanden:

- 45 meter vanaf het vulpunt.
- 25 meter vanaf de ondergrondse tank.
- 15 meter vanaf de afleverzuil.

In dit geval bedraagt de plaatsgebonden risicocontour 10^{-6} 45 meter vanaf het vulpunt. In de toelichting wordt aangegeven dat de plaatsgebonden risicocontour 35 meter bedraagt. De plaatsgebonden risicocontour van 45 meter loopt overigens niet over het plangebied.

Groepsrisico

Omdat de doorzet is gelimiteerd, geldt een invloedsgebied van 150 meter rond het vulpunt, het reservoir, het bovengrondse deel van de leidingen en de pomp bij het reservoir⁷. Op de verbeelding is het invloedsgebied niet weergegeven. Het is wenselijk om het invloedsgebied op de plankaart weer te geven. Dit in verband met mogelijke toekomstige wijzigingen van het bestemmingsplan (signaleringsfunctie).

Er is geen groepsrisicoberekening uitgevoerd of is niet meegenomen in de toelichting van het bestemmingsplan en de verantwoording van het groepsrisico.

(Nieuwe) bestemmingen binnen het PR/GR

In het bestemmingsplangebied liggen geen (geprojecteerde) kwetsbare bestemmingen binnen de 10^{-6} contouren.

Binnen het invloedsgebied in dit bestemmingsplan liggen woningen, een risicovolle inrichting en een aantal bedrijven. Binnen dit invloedsgebied bevinden zich geen verminderd-zelfredzame functies/ bestemmingen.

Bestrijdbaarheid

Ten aanzien van de bestrijdbaarheid zijn de volgende aspecten relevant (in overleg met de lokale brandweer).

De opkomsttijd van de eerste brandweereenheid bedraagt circa 7.43 minuten. De tweede en derde brandweereenheid is pas binnen 16 minuten ter plaatse. In Wolvega is aan het eind van dit jaar in de dagperiode wel een tweede tankautospuut beschikbaar.

⁷ Revi; Artikel 6 lid 2

BRANDWEER

Fryslân

Bluswatervoorziening zijn voldoende aanwezig in het plangebied (primair als secundair).

Voor het LPG-tankstation is geen aanvalsplan aanwezig.

De inrichting is tweezijdig aan te rijden, de bereikbaarheid is daarmee op orde. Het plangebied is ook op meerdere manieren te benaderen.

Zelfredzaamheid

Zelfredzaamheid is bij een mogelijk incident met gevaarlijke stoffen erg belangrijk.

Ruimtelijke inrichting		ja/nee/nvt
Functie-indeling	Bebouwing met personen met lage zelfredzaamheid?	Nee
	Is er hoogbouw aanwezig?	Nee
Infrastructuur	Zijn er voldoende vluchtwegen?	Ja
	Is de capaciteit van de aanwezige vluchtwegen voldoende?	Ja
	Hebben de vluchtwegen een juiste oriëntatie?	Ja
Bebouwing	Voldoet de bebouwing aan het bouwbesluit?	Niet bekend
	Zijn de aanwezige vluchtwegen tegengesteld aan de risicobron?	Ja
	Luchtdicht afsluiten i.v.m. toxische wolk?	Nvt
Dekking WAS	Is de dekking van het waarschuwings- en alarmeringssysteem voldoende?	Nvt ⁸

Op basis van bovenstaande analyse komen geen knelpunten naar voren in de zelfredzaamheid. Hierbij is alleen gekeken naar het bestemmingsplangebied.

3.1.3 Gasregelmeetstation Essent

In het plangebied ligt een gasontvangststation. Het station heeft een capaciteit van minder dan 40000 m³ per uur. Voor het station zijn de volgende afstanden van kracht:

Minimale afstand tot (beperkt) kwetsbare objecten:

- 15 meter tot kwetsbare objecten
- 4 meter tot beperkt kwetsbare objecten

Het is wenselijk om de contour van 15 meter op te nemen op de verbeelding. Dit in verband met mogelijke toekomstige wijzigingen van het bestemmingsplan (signaleringsfunctie).

⁸ Een Waarschuwings- en alarmeringssysteem is alleen van toepassing indien de actie binnen blijven en ramen en deuren gesloten houden geldt. In geval van een dreigende BLEVE zal juist iedereen het (invloeds)gebied zo snel mogelijk moeten verlaten.

BRANDWEER

Fryslân

3.1.4 Nieuwe functies

Nieuwe risicovolle inrichtingen worden uitgesloten in de planregels.

Het bestemmingsplan sluit niet expliciet functies voor verminderd zelfredzame personen (zoals kinderdagverblijven, basisscholen of zorgcentra) binnen het invloedsgebied van de LPG-tankstations uit. Deze bepaling kan opgenomen worden in de planregels indien de invloedsgebieden als dubbelbestemming worden opgenomen op de verbeelding. In dit geval liggen er ook geen bestemmingen binnen het invloedsgebied waarbinnen verminderd zelfredzame functies gerealiseerd kunnen worden.

3.2. Transport gevaarlijke stoffen

Voor het bestemmingsplan is de weg "Om den Noort" van belang. Door het Fries Uitvoeringsprogramma Externe Veiligheid (FUEV) is het rapport: *Knelpunten en aandachtspunten vervoer van gevaarlijke stoffen door Fryslân*; FUEV februari 2007 opgesteld. Uit dit rapport blijkt dat het plaatsgebonden risico langs de beoordeelde transportroute kleiner is dan de grenswaarde van 10^{-6} /jaar en voldoet aan de geldende normering.

Uit de globale analyses van het bovengenoemde rapport blijkt dat er in Fryslân knelpunten kunnen zijn wat betreft het groepsrisico. Als mogelijk knelpunt is de weg "Om den Noort (N351)" te Wolvega ter hoogte van het Lindecollege genoemd. Aanbevolen wordt dit nader te onderzoeken. Met behulp van het rekenprogramma RBMII kan een gedetailleerde analyse worden gemaakt en kan duidelijk worden of er sprake is van een overschrijding van de oriëntatiewaarde van het groepsrisico of niet. In het bestemmingsplan wordt geen aandacht geschonken aan het transport van gevaarlijke stoffen over deze route. Ook wordt niet ingegaan op de hoogte van het groepsrisico ter hoogte van het Lindecollege.

(Nieuwe) bestemmingen binnen het PR/GR

Dit plan maakt geen nieuwe ruimtelijke ontwikkeling binnen het invloedsgebied van de weg mogelijk. Met uitzondering van uitbreiding van bestaande functies. Zo is er rondom de school een ruim bouwvlak bemeten en bouwhoogte. Dit betekent wel een geprojecteerde toename van het groepsrisico. Hierop moet worden ingegaan in het bestemmingsplan.

BRANDWEER

Fryslân

Bestrijdbaarheid en zelfredzaamheid binnen plangebied

In dit geval is een (dreigende) BLEVE het maatgevende scenario. Bij een dreiging hiervan zal het gebied moeten worden geëvacueerd en de tankwagens worden gekoeld (indien nog mogelijk). Bij een daadwerkelijke BLEVE moeten in het plangebied ook secundaire branden worden geblust.

Hieronder worden ook adviezen gegeven die voor de verdere planontwikkeling in het kader van de bestrijdbaarheid van andere incidenten belangrijk zijn.

Waterwinning

In het gebied zijn rondom het Lindecollege is de waterwinning voldoende.

Ligging/zorgnorm

De opkomsttijd van de eerste brandweereenheid bedraagt 6.51 minuten. De tweede en derde brandweereenheid is pas in circa 16 minuten ter plaatse. Zelfredzaamheid is daarom belangrijk bij een mogelijk incident met gevaarlijke stoffen.

Bereikbaarheid

Voor het plangebied geldt dat deze onafhankelijk vanaf twee of meerdere zijden bereikbaar moet zijn voor hulpverleningsdiensten. Er moet voorkomen worden, dat er maar één toegangsweg is. Voor dit plangebied geldt dat het plangebied op meerdere manieren is ontsloten.

Zelfredzaamheid

De functies in het plangebied zijn niet alleen bestemd voor zelfredzame personen. Het Lindecollege heeft de bestemming "Maatschappelijk". Binnen deze bestemming kunnen ook verminderd zelfredzame functies gerealiseerd worden. Het is wenselijk om dit te voorkomen.

Ruimtelijke inrichting		ja/nee/nvt
Functie-indeling	Bebouwing met personen met lage zelfredzaamheid?	Geprojecteerd
	Is er hoogbouw aanwezig?	Nee (max. 3 verdiepingen)
Infrastructuur	Zijn er voldoende vluchtwegen?	Ja
	Is de capaciteit van de aanwezige vluchtwegen voldoende?	Ja
	Hebben de vluchtwegen een juiste oriëntatie?	Ja
Bebouwing	Voldoet de bebouwing aan het bouwbesluit?	Is verplicht
	Zijn de aanwezige vluchtwegen tegengesteld aan de risicobron?	Ja
	Luchtdicht afsluiten i.v.m. toxische wolk?	Nvt
Dekking WAS	Is de dekking van het waarschuwings- en alarmeringssysteem voldoende?	Nvt ⁹

⁹ Een Waarschuwings- en alarmeringssysteem is alleen van toepassing indien de actie binnen blijven en ramen en deuren gesloten houden geldt. In geval van een dreigende BLEVE zal juist iedereen het (invloeds)gebied zo snel mogelijk moeten verlaten.

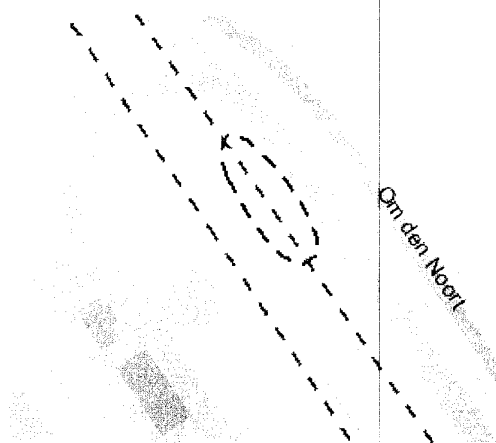
BRANDWEER

Fryslân

3.3. Buisleidingen

In de directe nabijheid van het plangebied liggen twee hogedruk aardgasleidingen (6/ 8" en 12", 40 bar werkdruk op basis van de gegevens van de Gasunie). In het bestemmingsplan zijn deze leidingen genoemd en bestemd. Vooruitlopend op het nieuwe beleid/ wetgeving dient rekening te worden gehouden met het plaatsgebonden risico en het groepsrisico. De Gasunie heeft voor deze leiding de plaatsgebonden risicocontour en het invloedsgebied berekend. De PR 10^{-6} contour wordt op 1 locatie berekend (zie hieronder).

Binnen deze contour liggen geen objecten. Wel is het verstandig om ter signalering deze 10^{-6} contour op de plankaart (verbeelding) op te nemen. De 1% letaliteitgrens van deze leidingen ligt op 95 meter en 140 meter. Er is geen verantwoording gedaan van het groepsrisico. Dit is op basis van het geldende beleid ook nog niet verplicht.

(Nieuwe) bestemmingen binnen het PR/GR

Het bestemmingsplan maakt geen nieuwe kwetsbare bestemmingen en nieuwe beperkt kwetsbare bestemmingen mogelijk binnen het invloedsgebied van de buisleidingen met uitzondering van uitbreidingsmogelijkheden van bestaande bebouwing.

Over één van de buisleidingen loopt een bouwvlak. Dit is een onwenselijke situatie. Op basis van de dubbelbestemming mag hier overigens niet worden gebouwd. Om eventuele misverstanden te voorkomen en ter signalering is het verstandig om het bouwvlak op die locatie te verwijderen.

3.4. Opmerkingen ruimtelijk plan

In de toelichting van het bestemmingsplan staat dat er geen niet zelfredzame mensen binnen de invloedsgebieden aanwezig zijn. Er moet echter uitgegaan worden van de geprojecteerde situatie. Binnen de bestemming "Maatschappelijk" kunnen deze functies wel gerealiseerd worden.

BRANDWEER

Fryslân

4. Conclusies en advies

4.1. Conclusies

Dit brandweeradvisie betreft het bestemmingsplan Wolvega Noordoost van de gemeente Weststellingwerf. In en in de nabijheid van dit plangebied ligt een aantal risicobronnen. Deze risicobronnen zijn te onderscheiden in de volgende categorieën:

- Risicovolle inrichtingen (2 LPG-tankstations)
- Vervoer van gevaarlijke stoffen (Om den Noort)
- Buisleidingen

In het plangebied ligt ook een gasregelmeestation van Essent. Deze risicovolle inrichting valt niet onder het Bevi.

De brandweer heeft in haar advies gekeken naar een aantal aspecten voor deze risicobronnen:

- plaatsgebonden risico.
- groepsrisico.
- nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen.
- bestrijdbaarheid.
- zelfredzaamheid.

Onderstaand zijn per categorie de conclusies opgenomen.

4.1.1 Risicovolle inrichtingen

De conclusies van de brandweer ten aanzien van de risicobronnen zijn:

LPG-tankstation Q8 A.S. Wolvega, Heerenveenseweg

- De LPG doorzet bij dit tankstation is vastgelegd op <math><1000\text{m}^3/\text{jaar}</math>.
- Er is geen groepsrisicoberekening uitgevoerd of is niet meegenomen in de toelichting van het bestemmingsplan en de verantwoording van het groepsrisico. Door de afwezigheid van relevante bebouwing in dit bestemmingsplan binnen het invloedsgebied is het uitvoeren van een groepsrisicoberekening voor dit bestemmingsplan niet noodzakelijk (zeer lage bijdrage aan het groepsrisico).
- In dit geval bedraagt de plaatsgebonden risicocontour 10^{-6} 45 meter vanaf het vulpunt. In de toelichting wordt aangegeven dat de plaatsgebonden risicocontour 35 meter bedraagt. De plaatsgebonden risicocontour van 45 meter loopt overigens niet over het plangebied.
- Het invloedsgebied staat niet op de verbeelding.
- Het bestemmingsplan maakt geen nieuwe ontwikkelingen binnen het invloedsgebied mogelijk.
- De opkomsttijd is een aandachtspunt bij een incident met gevaarlijke stoffen, waardoor de zelfredzaamheid in het plangebied belangrijk is.
- Er komen geen knelpunten in de zelfredzaamheid naar voren op basis van dit bestemmingsplan.

LPG-tankstation Total SSS Lindetrek, Stellingenweg

- De LPG doorzet bij dit tankstation is vastgelegd op <math><1000\text{m}^3/\text{jaar}</math>.

BRANDWEER

Fryslân

- Er is geen groepsrisicoberekening uitgevoerd of is niet meegenomen in de toelichting van het bestemmingsplan en de verantwoording van het groepsrisico.
- In dit geval bedraagt de plaatsgebonden risicocontour 10^{-6} 45 meter vanaf het vulpunt. In de toelichting wordt aangegeven dat de plaatsgebonden risicocontour 35 meter bedraagt. De plaatsgebonden risicocontour van 45 meter loopt overigens niet over het plangebied.
- Het invloedsgebied staat niet op de verbeelding.
- Het bestemmingsplan maakt geen nieuwe ontwikkelingen binnen het invloedsgebied mogelijk.
- De opkomsttijd is een aandachtspunt bij een incident met gevaarlijke stoffen, waardoor de zelfredzaamheid in het plangebied belangrijk is.
- Er komen geen knelpunten in de zelfredzaamheid naar voren op basis van dit bestemmingsplan.

Essent Friesland (stationsnummer 75)

- Het station heeft een capaciteit van minder dan 40000 m³ per uur.
- Binnen de veiligheidscontour van 15 meter zijn geen kwetsbare objecten gelegen.
- De veiligheidscontour is niet opgenomen op de verbeelding.

4.1.2 Vervoer van gevaarlijke stoffen

De conclusies van de brandweer ten aanzien van de risicobron zijn:

- *Uit het rapport "Knelpunten en aandachtspunten vervoer van gevaarlijke stoffen door Fryslân"* is de weg "Om den Noort (N351)" te Wolvega ter hoogte van het Lindecollege genoemd als mogelijk knelpunt.
- Het bestemmingsplan besteedt geen aandacht aan het transport van gevaarlijke stoffen over deze weg.
- Dit plan maakt geen nieuwe ruimtelijke ontwikkeling binnen het invloedsgebied van de weg mogelijk. Met uitzondering van de uitbreiding van bestaande functies (rondom de school is een ruim bouwvlak bemeten en bouwhoogte). Dit betekent wel een geprojecteerde toename van het groepsrisico.
- De huidige hoogte van het groepsrisico en de geprojecteerde toename is niet bekend.
- Het Lindecollege heeft de bestemming "Maatschappelijk". Binnen deze bestemming kunnen ook verminderd zelfredzame functies gerealiseerd worden.
- De opkomsttijd is een aandachtspunt bij een incident met gevaarlijke stoffen, waardoor de zelfredzaamheid in het plangebied belangrijk is.

4.1.3 Buisleidingen

De conclusies van de brandweer ten aanzien van de risicobron zijn:

- Over één van de buisleidingen loopt een bouwvlak.

De brandweer signaleert voor de huidige situatie verder geen knelpunten ten aanzien van het externe veiligheidsrisico.

4.1.4 Aanvullende opmerkingen bestemmingsplan

In de toelichting van het bestemmingsplan staat dat er geen niet zelfredzame mensen binnen de invloedsgebieden aanwezig zijn. Er moet echter uitgegaan worden van de geprojecteerde situatie. Binnen de bestemming "Maatschappelijk" kunnen deze functies wel gerealiseerd worden.

BRANDWEER

Fryslân

4.2. Advies

Brandweer Fryslân adviseert in relatie tot het plan om:

- Een volledige verantwoording op te stellen van het groepsrisico, waarin ook de (rekenkundige) hoogte van het groepsrisico duidelijk wordt van de verschillende risicobronnen.
- Aandacht te besteden aan het vervoer van gevaarlijke stoffen.
- In de verantwoording van het groepsrisico ook de uitbreidingsmogelijkheden (de geprojecteerde situatie) van de bestaande functies mee te nemen (zeer relevant ter hoogte van het Lindecollege).
- De aspecten ten aanzien van de bestrijdbaarheid en de zelfredzaamheid, zoals in dit advies genoemd, op te nemen in het bestemmingsplan en te betrekken bij de verantwoording.
- Functies voor verminderd zelfredzame personen (zoals kinderdagverblijven, basisscholen of zorgcentra) binnen de invloedsgebieden uit te sluiten.
- De plaatsgebonden risicocontouren op te nemen op de verbeelding.
- Om eventuele misverstanden te voorkomen en ter signalering is het verstandig om het bouwvlak niet over de buisleiding te situeren.
- In de toelichting van het bestemmingsplan de overige opmerkingen/ conclusies te verwerken.

4.3. Restriscio

Ondanks de maatregelen ter verhoging van de veiligheid kunnen risico's nooit voor 100% weggenomen worden. Ook na het nemen van veiligheidsverhogende maatregelen zal een restriscio blijven bestaan. Het bestuur van de gemeente dient verantwoording te nemen voor dit restriscio.

Het gemeentebestuur maakt deze afweging voor het restriscio d.m.v. de verantwoordingsplicht voor het groepsrisico bij dit bestemmingsplan en dit brandweeradvies. De essentie is dat een bevoegd gezag zich uitspreekt over de aanvaardbaarheid van het restriscio. Daartoe moet in de afweging van het bevoegd gezag, naast de rekenkundige hoogte van het GR (en de ontwikkeling ten opzichte van de oriëntatiewaarde), tevens rekening worden gehouden met een aantal kwalitatieve aspecten. Hiertoe behoren met name de aspecten 'zelfredzaamheid' (ruimtelijke ordening) en 'bestrijdbaarheid' (hulpverlening).

Het is aan het bevoegd gezag (B&W) om op basis van de verantwoordingsplicht en het brandweeradvies een integrale afweging te maken van tussen ruimtelijke, economische en sociale aspecten t.o.v. beperkingen en mogelijkheden vanuit de externe veiligheid.

Postbus 856 | 5201 AW 's-Hertogenbosch | Nederland

Gemeente Weststellingwerf

M. Mosterman

Postbus 60

8470 AB WOLVEGA

Enexis B.V.

adres Mr. P.J. Troelstraweg 147a

8919 AA Leeuwarden

Nederland

postadres Postbus 856

5201 AW 's-Hertogenbosch

Nederland

telefoon +31 58 267 77 87

fax +31 58 267 06 02

internet www.enexis.nl

datum 22 februari 2010
 onderwerp Voorontwerpbestemmingsplan Wolvega Noordoost
 uw kenmerk 2010-025477/u/LE
 van M. Woudstra
 telefoon 058-2677193
 e-mail Marinus.woudstra@enexis.nl

Geachte M. Mosterman,

Hierbij bevestig ik het ontvangen van uw brief d.d. 13 januari 2010 met als onderwerp voorontwerpbestemmingsplan Wolvega Noordoost.

Aangaande ons gasleidingnet hebben wij geen op of aanmerkingen op dit voorontwerpbestemmingsplan.

Wel verzoeken wij u om als het bestemmingsplan definitief is een nuts overlegvergadering in te plannen.

Met vriendelijke groet,

M. Woudstra
 Engineer
 AE&I

Bijlage(n): Beheertekening Lage druk gasnet

Projectnummer: 22210	Projectnaam: 2010-025477
Wettelijke afhandelingstermijn: 20.10.10	
Afdeling: LECPB	Productnaam: [ ]
Afstemming met andere afdelingen: [ ]	Datum: [ ]
Product: [ ]	Productnr.: [ ]
Bestemming onder mandaat: ja/nee (zo nee, gebruik ik-maakt-voorzorgswaard)	
Schriftelijke besluitenlijst	Datum: [ ]
	Functie Div: [ ]

bedrijf Enexis B.V.
 Bank 60 91 82 714
 handelsregister 17 13 11 39

Gemeente Weststellingwerf
T.a.v. de heer/mevrouw M. Mosterman
Afdeling Leefomgeving
Postbus 60
8470 AB WOLVEGA

Friesland
Snekertrekweg 61
8912 AA Leeuwarden
Postbus 1090
8200 BB Lelystad
Telefoon 088 8845594
Fax 088 8845300
www.vitens.nl

Behandeld door	dhr. O. Veenstra	Datum	20 januari 2010
Doorkiesnummer	(088) 884 52 67	Uw kenmerk	2010-025477/u/LE
Ons kenmerk	2010/49 DIS-O/hks	Email	otto.veenstra@vitens.nl
Onderwerp	Ontwerp bestemmingsplan Noordoost Wolvega		

Geachte heer/mevrouw Mosterman,

Hierbij sturen wij u de leiding-/kabelinformatie die betrekking heeft op het door u aan-gegeven voorontwerp bestemmingsplan Noordoost Wolvega. De bijbehorende tekeningen staan vermeld in de bijlage.

Zoals u op de tekening kunt nagaan liggen hoofdleidingen/distributieleidingen en transport-leiding(en) op de grens van het bestemmingsplan. Uit het oogpunt van veiligheid en bedrijfs-voering dienen in de nabijheid van aanwezige transportleidingen (leidingen met een diameter van 300 mm en groter) activiteiten zoals het oprichten van gebouwen, het verrichten van ontgravingen en het aanbrengen van bomen en/of diepwortelende struiken te worden vermeden.

Wij verzoeken u onze transportleiding(en) op uw plankaart aan te geven met de neven-bestemming "openbare nutsleidingen". Binnen de bij deze bestemming behorende voor-schriften kan vervolgens worden geregeld dat bovengenoemde activiteiten worden vermeden of dat bebouwing in de nabijheid van de transportleidingen in goed overleg met ons bedrijf moet worden gevoerd.

Bij definitieve invulling van het plan vragen wij u rekening te houden met de aanwezigheid van de hoofd- en/of distributieleidingen en, indien mogelijk, wijzigingen ervan te voorkomen. Verder zien wij graag dat voor de eventuele aanleg van nieuwe leidingen een nutsstrook wordt gecreëerd in de vorm van een trottoir of grasstrook met een breedte van tenminste 1,80 m¹. De grasstrook dient vrij te worden gehouden van bomen en/of diepwortelende struiken.

Registratiedatum: 11/2	Postnummer: 2010-02368512
Uitvoering afhandelingnummer: 814	
Afdeling: Le/RB	
Afstemming met andere afdelingen:	Datum:
Product:	Productnr.:
Bestelling onder mandaat: ja/nee (zo nee, gebruik formulier vervolgprocedure)	
Schriftelijke besluitenlijst	Scan nummer 1 van 1 - Scanpagina 1 van 2
	Bevat DIV:

KvK Utrecht 050.69.581

Ons kenmerk 2010/49 IP/hks
Datum 20 januari 2010

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd en danken u alvast voor uw medewerking.

Met vriendelijke groet,

A handwritten signature in black ink, consisting of several fluid, overlapping strokes that form a cursive representation of the name H.M. Vaartjes.

ing. H.M. Vaartjes
manager Distributie a.i.

Bijlage(n) tekening

Gemeente Weststellingwerf
Afdeling Leefomgeving
t.a.v. M. Mosterman
Postbus 60
8470 AB Wolvega

Datum
19-1-2010

Onderwerp
voorontwerp bestemmingsplan
"Wolvega-Noordoost"

Uw brief van
13-1-2010

Uw kenmerk
2010-025477/u/LE

Ons kenmerk
T3-070839 \BU-0032521

Contactpersoon
A.C. Hoekstra

Telefoon
050-58 24461

E-mail
infra.affairs.zl@kpn.com

Bijlage(n)

Geachte heer/mevrouw,

Uw bovengenoemd plan heeft voorzover ik kan beoordelen geen consequenties voor de infrastructuur van KPN. Wij hebben dan ook geen aanmerkingen op het plan.

Als vertegenwoordiger van KPN bespreek ik eventueel met u de nadere uitwerking van dit plan (daar waar nodig en gewenst), waarbij onder andere het volgende aan de orde kan komen:

- het creëren van tracés aan beide zijden van straten in openbare grond, in bermen en open verhardingen;
- het handhaven van de bestaande tracés;
- het vrijhouden van de toegewezen tracés van bomen en beplanting;

Voor nadere informatie kunt u contact opnemen met mij.

Bij correspondentie of navraag verzoek ik u ons kenmerk te vermelden.

Met vriendelijke groet,

Wim Emaus
Medewerker BackOffice Noord

Michael

Uiterlijke afhandeldingsdatum:		
Afdeling:		
Bestelling onder mandaat: ja/nee (zo nee, gebruik formuler verzoegprocedure)		
Schriftelijke besluitenlijst	Datum:	Paraaf DIV:

Leeuwarden 15-01-2010

Geachte heer Mosterman,

Naar aanleiding van uw brief met referentienummer 2010-025477/u/LE met de vraag om op dit voorontwerpbestemmingsplan Wolvega Noordoost te reageren, kan ik u medelen dat het voor ons bedrijf UPC Business (voorheen Priority) geen problemen zal opleveren voor zover ik het kan beoordelen.

Vertrouwend u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

P.S. van Lingen
 HFC coördinator
 UPC Business
pvlingen@upcbusiness.nl

bijlage: 1 situatietekening

Uiterlijke afhandeldingsdatum: 18.01.2010		Registratienr.: 2010-023144/1
Afdeling: LE/PB	Verzendend ambtenaar:	Paraaf:
Afstemming met andere afdelingen:	Datum:	Paraaf:
Product:	Productnr.:	
Bestelling onder mandaat: ja/nee (zo nee, gebruik formuler verzoegprocedure)		
Schriftelijke besluitenlijst	Datum:	Paraaf DIV:

Burgemeester en wethouders van Weststellingwerf
T.a.v. de heer M. Mosterman
Postbus 60
8470 AB WOLVEGA

Datum 8 maart 2010
Onderwerp overleg ex artikel 3.1.1. Bro voorontwerp bestemmingsplan Wolvega Noordoost
Behandeld door F. Leereveld
Ons kenmerk 2010-0797
Uw kenmerk
Bijlagen

Geachte heer Mosterman,

Hierbij wil ik u kenbaar maken dat ik geen opmerkingen heb op het voorontwerp bestemmingsplan Wolvega-Noordoost.

Ik ga ervan uit dat ik u hiermee voldoende heb geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

ing. F.C.M. Leereveld
districtshoofd Stellingwouden – Veenpolders

Registratiedatum: 9/3	Registratienr.: 2010_024189/i	
Uiterlijke afhandeldingsdatum: 4/5	Behandelend ambtenaar:	Paraaf:
Afdeling: RE/RB	Datum:	Paraaf:
Afstemming met andere afdelingen:	Productnr.:	
Beslissing onder mandaat: ja/nee (zo nee, gebruik formulier vervolgpprocedure)		
Schriftelijke besluitenlijst	Datum:	Paraaf DIV:

Registratiedatum: 8/3/10	Registratienr.: 2010-024129/i
Uiterlijke afhandeldingsdatum: 3/5/10	
Afdeling: LE/RB	Behandelend ambtenaar: Paraaf:
Afstemming met andere afdelingen:	Paraaf:
Product:	Productnr.:
Beslissing onder mandaat: ja/nee (zo nee, gebruik formulier wvvoigprocedure)	
Aan het college van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Weststellingwerf	
Schriftelijke bevestiging door de heer Mosterman	Paraaf Div.:
Postbus 60 8470 AB Wolvega	

gasunie

N.V. Nederlandse Gasunie

Postbus 19
 9700 MA Groningen
 Concourslaan 17
 T (050) 521 91 11
 F (050) 521 19 99
 E communicatie@gasunie.nl
 Handelsregister Groningen 02029700
 www.gasunie.nl

Datum
 4 maart 2010

Doorkiesnummer
 (0570) 69 64 61

Ons kenmerk
 TAJ0 10.B.0528

Uw kenmerk

Onderwerp
 Art.3.1.1. reactie voorontwerpbestemmingsplan Wolvega -
 Noordoost

Geacht college,

Naar aanleiding van het door u toegezonden voorontwerpbestemmingsplan "Wolvega Noordoost" in het kader van het vooroverleg zoals bedoeld in artikel 3.1.1. Bro, treft u hieronder een advies aan betreffende externe veiligheidsaspecten gerelateerd aan een tweetal aardgastransportleidingen en een Gasontvangstation (GOS) in het plangebied. Dit advies is gebaseerd op het nieuwe externe veiligheidsbeleid van het ministerie van VROM, zoals dat naar verwachting in 2011 in werking zal treden middels de AMvB Buisleidingen. De circulaire "Zonering langs hogedruk aardgastransportleidingen" uit 1984 zal dan komen te vervallen.

Aardgastransportleidingen

Onderstaande informatie betreft het groepsrisico, het plaatsgebonden risico en de belemmerde strook. U kunt de onderstaande afstanden gebruiken bij de verantwoording van het groepsrisico bij uw verdere planontwikkeling.

Groepsrisico:

N-500-10-KR-075	Tracé:	Zwollerkerspel - Heerenveen
	Diameter:	6" / 8"
	Ontwerpdruk:	40 bar
N-500-20-KR-020	Tracé:	Heerenveen - Wolvega
	Diameter:	12"
	Ontwerpdruk:	40 bar

De **1% en 100% letaliteitgrens** van deze leidingen ligt op onderstaande afstanden. Een gedeelte van het plangebied ligt binnen de invloedssfeer van deze leiding.

1% letaliteitgrens (9,8 kW/M2 contour)		100% letaliteitgrens (35 kW/M2 contour)	
Diameter / druk leiding	Afstand (meters)	Diameter / druk leiding	Afstand (meters)
Ø 6" / 40 bar	70	Ø 6" / 40 bar	50
Ø 8" / 40 bar	95	Ø 8" / 40 bar	50
Ø 12" / 40 bar	140	Ø 12" / 40 bar	70

N.V. Nederlandse Gasunie

Datum: 4 maart 2010

Ons kenmerk: TAJ0 10.B.0528

Onderwerp: Art.3.1.1. reactie voorontwerpbestemmingsplan Wolvega - Noordoost

Aangezien het hier gaat om een conserverend plan lijkt het ons dat er geen sprake is van een toename van het groepsrisico. Indien er door het toepassen van een wijzigingsbevoegdheid op de lange termijn objecten worden toegelaten binnen de 100% letaliteitgrens (35 kW/m² contour), waar zich aanzienlijke aantallen mensen kunnen ophouden, lijkt het ons zinvol om het groepsrisico nader te beschouwen.

Wellicht ten overvloede willen wij u er op wijzen dat met betrekking tot de verantwoording van het groepsrisico de gemeente bevoegd gezag is dan wel blijft.

Plaatsgebonden risico

De plaatsgebonden risicocontour van 10⁻⁶ is een grenswaarde. Binnen deze contour mogen zich geen kwetsbare bestemmingen bevinden. Voor beperkt kwetsbare bestemmingen geldt een genuanceerder beleid. Hiervoor is deze contour een richtwaarde. Tussen de 10⁻⁵ en 10⁻⁶ contour mogen zich gemotiveerd beperkt kwetsbare bestemmingen bevinden.

De berekening van de risicocontour is conform CPR-18E [1] uitgevoerd met PIPESAFE, een door de overheid goedgekeurd softwarepakket voor het uitvoeren van risicoberekeningen aan aardgastransportleidingen [2].

Uitgangspunten bij de berekening risicocontouren

De risicocontour is berekend op basis van actuele leidingparameters.

Tabel 1. Parameterwaarden van de leidingen

Parameter	N-500-10-KR-075	N-500-20-KR-020
Diameter	6/8 inch	12 inch
Ontwerpdruk	40 BAR	40 BAR

Risicocontour

De 10⁻⁶ per jaar plaatsgebonden risicocontour is weergegeven op Afbeelding 1. Op locaties waar geen contour rondom de leiding zichtbaar is, ligt de 10⁻⁶ per jaar plaatsgebonden risicoafstand op 0 meter van de leiding. In die gevallen is de minimaal aan te houden afstand van bouwwerken tot de leiding 4 meter.

N.V. Nederlandse Gasunie

Datum: 4 maart 2010

Ons kenmerk: TAJ0 10.B.0528

Onderwerp: Art.3.1.1. reactie voorontwerpbestemmingsplan Wolvega - Noordoost

Afbeelding 1 Plaatsgebonden risicocontour

Referenties

- [1] Committee for the Prevention of Disasters, Guidelines for Quantitative Risk Assessment, CPR18E, 1999
- [2] Toepasbaarheid van PIPESAFE voor risicoberekeningen van aardgastransportleidingen, ministerie van VROM, VROM DGM/SVS/2000073018, 10 juli 2000

Belemmerde strook

In artikel 14 Leiding – Gas (dubbelbestemming) van de regels van het bestemmingsplan wordt bepaald dat de op de verbeelding als zodanig aangewezen gronden primair bestemd zijn voor een gastransportleiding. Op deze gronden is het oprichten van bebouwing en het uitvoeren van een aantal werkzaamheden vergunningplichtig gesteld. Naar onze mening zijn echter de opgenomen bepalingen onvoldoende ter waarborging van een veilig en bedrijfszeker gastransport en ter beperking van gevaar voor personen en goederen in de directe omgeving van de leidingen.

Wij verzoeken u daarom artikel 14.4.a zodanig uit te breiden dat ook de onderstaande werkzaamheden, uitgevoerd binnen een zone van 4 meter ter weerszijden van de hartlijn van de leidingen (belemmerde strook), behoudens vrijstelling niet zijn toegestaan:

- het oprichten van enig bouwwerk;
- diepploegen;

N.V. Nederlandse Gasunie

Datum: 4 maart 2010

Ons kenmerk: TAJ0 10.B.0528

Onderwerp: Art.3.1.1. reactie voorontwerpbestemmingsplan Wolvega - Noordoost

- het permanent opslaan van goederen waaronder ook begrepen het opslaan van afvalstoffen;
- het aanleggen van waterlopen of het vergraven, verruimen of dempen van bestaande waterlopen;
- het plaatsen van onroerende objecten zoals lichtmasten, wegwijzers en ander straatmeubilair.

Het college van Burgemeester en Wethouders kunnen hiervan vrijstelling verlenen in overleg met de leidingbeheerder.

In de bijlage treft u een tekstvoorstel aan waarin ook rekening is gehouden met de inwerkingtreding van de grondroedersregeling. Werkzaamheden die onder die regeling vallen zijn niet meer opgenomen onder een aanlegvergunningverplichting. Desgewenst kunt u gebruik maken van dit voorstel.

Gasontvangststation N380

In het plangebied is een Gasontvangststation (GOS) van de N.V. Nederlandse Gasunie aanwezig (Stellingenweg). Gasdrukmeet- en regelstations, zijn inrichtingen zoals omschreven in artikel 1 van de Wet milieubeheer. Deze categorie inrichtingen vallen vanaf 1 januari 2008 onder de algemene voorschriften van het Besluit algemene regels voor inrichtingen milieubeheer, ook bekend onder de naam "activiteiten-AMvB" of BARIM; voor zover de toevoerleiding naar die inrichtingen kleiner is dan 21" en er geen andere componenten aanwezig zijn die de inrichting vergunningplichtig maken.

Het onderhavige station heeft een toevoerleiding kleiner dan 21", kent verder geen vergunningplichtige componenten en valt derhalve onder het regime van de Activiteiten-AMvB. Volgens tabel 3.12 "veiligheidsafstanden" geldt voor dit GOS, met een maximale capaciteit van 40.000 m³/hr, voor kwetsbare objecten de minimale veiligheidsafstand van 15 meter en voor beperkt kwetsbare objecten 4 meter.

Wij verzoeken u deze gegevens op te nemen in de toelichting van het voorontwerpbestemmingsplan.

Mocht u nog vragen hebben naar aanleiding van onze reactie dan verzoeken wij u contact op te nemen met ondergetekende.

Hoogachtend,

Dhr. T.A. Koopman
Medewerker Juridische zaken Oost

Bijlage: als genoemd

Tekstvoorstel

Artikel XX Leidingen (eventueel dubbelbestemming)

Doeleindenomschrijving

1. De in de verbeelding als zodanig aangewezen gronden zijn mede bestemd voor de aanleg en instandhouding van:
  - een ondergrondse hoge druk aardgastransportleiding met een belemmerde strook ter breedte van 4 meter (regionale transportleiding RTL) / of 5 meter (hoofdtransportleiding HTL) aan weerszijden van de hartlijn van de leiding;

Vorrangsbepaling

2. In geval van strijdigheid van bepalingen gaan de bepalingen van dit artikel vóór de bepalingen die ingevolge andere artikelen op de desbetreffende gronden van toepassing zijn.

Bouwvoorschriften vanwege de bestemming "Leidingen"

3. Op of in de in lid 1 bedoelde gronden mogen uitsluitend bouwwerken ten dienste van de bedoelde leiding(en) worden gebouwd. Overige gebouwen en bouwwerken, geen gebouwen zijnde, zijn niet toegestaan uit oogpunt van externe veiligheid en energieleveringzekerheid.

Aanlegvoorschriften

- 4A. Het is verboden op of in de in lid 1 bedoelde gronden zonder of in afwijking van een schriftelijke vergunning van het college van burgemeester en wethouders (aanlegvergunning), ter plaatse van de in lid 1 bedoelde gronden, de volgende werken of werkzaamheden uit te voeren:
  - het aanbrengen van hoogopgaand en/of diepwortelende beplanting, waaronder bijvoorbeeld rietbeplanting;
  - het wijzigen van het maaiveldniveau door ontgroning of ophoging;
  - het verrichten van grondroeractiviteiten (bijvoorbeeld het aanbrengen van rioleringen, kabels, leidingen en drainage) anders dan normaal spit- en ploegwerk;
  - dieploegen;
  - het aanbrengen van gesloten verhardingen;
  - het permanent opslaan van goederen waaronder ook begrepen het opslaan van afvalstoffen;
  - het aanleggen van waterlopen of het vergraven, verruimen of dempen van bestaande waterlopen;
  - het plaatsen van onroerende objecten zoals lichtmasten, wegwijzers en ander straatmeubilair;
  - Het indrijven van voorwerpen in de bodem.
- 4B. Alvorens te beslissen op een aanvraag zoals bedoeld in lid 4A, wint het college van burgemeester en wethouders schriftelijk advies in bij de leidingbeheerder. Het vermelde advies betreft de belangen in verband met de veilige ligging van de leiding en het voorkomen van schade aan de leiding.

Inspraakreacties

- 4C. De werken en/of werkzaamheden als bedoeld in lid 4A zijn slechts toelaatbaar indien en voor zover dit niet strijdig is met de belangen vermeld in 4B.

Uitzonderingsbepalingen

5. Het verbod als bedoeld in lid 4A is niet van toepassing op werken en/of werkzaamheden die:
- voorkomen op de beplantingslijst van de leidingbeheerder;
  - mechanisch worden uitgevoerd en daarmee vallen onder de werking van de Wet Informatie Uitwisseling Ondergrondse Netwerken;
  - reeds in uitvoering zijn op het tijdstip van het van kracht worden van het plan;
  - mogen worden uitgevoerd krachtens een reeds verleende vergunning;
  - worden uitgevoerd ten behoeve van de instandhouding van de leiding(en).

Eindverslag inspraakprocedure bestemmingsplan Wolvega Noordoost

Het voorontwerpbestemmingsplan heeft met ingang van donderdag 21 januari 2010 gedurende een termijn van zes weken voor een ieder ter inzage gelegen in het Publiekscentrum van het gemeentehuis. Tevens was het bestemmingsplan in te zien via de gemeentelijke website. In deze inspraakperiode is op 2 februari tevens een inspraakavond gehouden. Het verslag van deze bijeenkomst is als bijlage bij dit bestemmingsplan opgenomen.

Tijdens de inspraakperiode is één inspraakreacties ingediend. In de navolgende tekst is de inspraakreactie samengevat en voorzien van een reactie.

Opmerking

De inspreker merkt op dat het perceel Eikenlaan 53 een mogelijkheid kent tot wijziging van het bestemmingsplan. Vanwege het monumentale karakter van het perceel en het karakter van de Eikenlaan is inspreker van mening dat wijziging uitsluitend in de bestemming "Woongebied" mag plaatsvinden.

Reactie

Het college onderschrijft het standpunt van inspreker. Het oude lint aan de Eikenlaan heeft inderdaad een bijzondere waarde. Dit wordt in het bestemmingsplan ook zo beschreven. De bedoelde wijzigingsbevoegdheid in het bestemmingsplan is daarom ook alleen gericht op de bestemming "Woongebied". Dit is in artikel 4 van de planregels zo vastgelegd. Omdat het bestemmingsplan al in overeenstemming is met de reactie van inspreker, leidt de reactie niet tot wijziging van het bestemmingsplan.

Verslag inspraakavond

Datum	2 februari 2010
Tijd	20.00 – 21.30 uur
Aanwezig	dhr. W. Schukken (gemeente), dhr. M. Mosterman (gemeente), Dhr. J. ten Wolde (De Miete 2, Wolvega), dhr. K. Dekker (De Miete 4, Wolvega), dhr. M. Elfrink (HKB), mevr. M. van Schoonhoven (HKB)

1. Opening

Wethouder Schukken heet iedereen welkom en opent de inspraakavond. Het bestemmingsplan omvat alle gedane aanpassingen en wijzigingen. Het bestemmingsplan is gemaakt door HKB stedenbouwkundigen te Groningen. De heer Elfrink van HKB licht het plan toe. De heer Mosterman helpt de gemeente met het actualiseren van de bestemmingsplannen. Vanavond is Wolvega Noordoost ter sprake. Andere delen van de gemeente volgen later.

2. Bestemmingsplan

actualisering	De heer Elfrink licht het voorontwerpbestemmingsplan Wolvega Noordoost toe. De aanleiding om het bestemmingsplan te herzien is de nieuwe Wro. Deze is per 1 juli 2008 in werking getreden en stelt het verplicht dat een bestemmingsplan na maximaal 10 jaar wordt geactualiseerd.
inhoud bestemmingsplan	Een bestemmingsplan bestaat uit een toelichting, verbeelding en regels. Het regelt het gebruik en het bebouwen van gronden. Hoogtes, oppervlaktes en bestemmingen worden geregeld. Het bestemmingsplan is bindend voor zowel burgers als de overheid. Het geeft de kaders aan en biedt daarmee ook rechtszekerheid. Bestemmingsplannen worden vastgesteld door de gemeenteraad. De goedkeuring van de provincie is met de nieuwe Wro verdwenen. Sinds 1 januari 2010 is de digitale verbeelding het juridische document dat rechtsgeldig is.
toelichting	Als eerste is er een stedenbouwkundige analyse van Wolvega gemaakt. Binnen het plangebied is een aantal deelgebieden onderscheiden. De karakteristieken zijn per deelgebied beschreven. De toelichting gaat verder in op de planologische randvoorwaarden en omgevingsaspecten.
verbeelding	Aan de hand van de verbeelding wordt het plangebied getoond en worden de bestemmingen toegelicht. Het bestemmingsplan heeft 3 vigerende bestemmingsplannen opgenomen. Deze beslaan ongeveer 80% van het hele plangebied. Er is een deel dat nog geen bestemmingsplan had. Daarvoor zijn nu wel regels opgesteld. De bestemmingsgrenzen zijn gebaseerd op de GBKN en kadastrale kaarten. De regels en bouwvlakken van de vigerende bestemmingsplannen zijn zoveel mogelijk overgenomen.
<i>vraag:</i>	<i>Valt het voormalig fabrieksterrein "De Takomst" onder het deel zonder bestemmingsplan?</i>
<i>reactie:</i>	<i>Nee, dit valt onder het bestemmingsplan 'De Scheene' uit 1993 en heeft sinds die tijd al een woonbestemming.</i>

Het bestemmingsplan is erop gericht de bestaande situatie vast te stellen en te beschermen zonder op voorhand kleinschalige nieuwe ontwikkelingen onmogelijk te maken. Er is gekozen voor gebiedsgerichte bestemmingen met deels functionele bestemmingen.

De bestemming 'woongebied' regelt verschillende aspecten, zoals het wonen, verkeer, groen, water, etc. Voor De Scheene zijn de regels gelijk aan het vigerende plan. Voor Tuindorp is het nu bepaald, omdat hier geen bestemmingsplan was. Binnen de bestemming zijn de detailhandelszaken inbestemd, andere types detailhandel kunnen zich daar niet vestigen.

De houtwal is een waardevol landschappelijk element. Om deze te behouden is hij specifiek aangeduid op de verbeelding.

vraag *Is de grens van het plan bepaald rond Om den Noort? Er ontbreekt namelijk een oversteek ter plaatse van de kruising met de Heirweg, wat veel mensen jammer vinden.*
reactie *De kruising valt buiten het bestemmingsplan. Daarnaast gaat het bestemmingsplan niet over dit soort vraagstukken.*

Er lopen twee gasleidingen door de wijk. Aan beide kanten van de leidingen is een zone van 5 meter opgenomen waar niet gebouwd mag worden, zodat de Gasunie bij de leiding kan voor onderhoud.

Het entrainment is als zodanig bestemd. De drafbaan heeft een sportbestemming gekregen. Het bouwvlak is beperkt rondom de bestaande bebouwing bij de drafbaan. De beperking komt door de bebouwingsvrije zone rondom de gasleiding.

vraag *Mag je van het drafcentrum zomaar een disco maken?*
reactie *Nee, de bestemming is sport. Alleen horeca behorende bij de drafbaan is mogelijk. Het bijbehorende restaurant mag dus wel. Als er iets anders gevestigd wordt, moet er een aparte procedure worden gevolgd.*

Een aantal gebieden heeft een maatschappelijke bestemming, zoals de school, scouting, rusthuis, etc.

vraag *De school gaat binnenkort dicht, wat komt er dan?*
reactie *Alle maatschappelijke functies kunnen erin komen. Als er iets anders komt, is een wijziging van het bestemmingsplan nodig.*

Alleen het structurerende kenmerkende groen heeft de bestemming bos gekregen. Hetzelfde geldt voor 'water' en 'groen'. Bedrijven zijn toegestaan tot en met milieucategorie 2. Daarnaast is een caravanhandel toegestaan. Het gasverdeelstation heeft de bestemming 'nutsvoorziening'. Het bedrijfsperceel aan de Eikenlaan was een aannemersbedrijf. Dit heeft een bedrijfsbestemming met een wijzigingsbevoegdheid naar 'woongebied'. Dit kan makkelijk gewijzigd worden zonder een apart bestemmingsplan op te stellen.

vraag *Bij de Lycklamastins zit een 'witte vlek', betekent dit dat daar een woning kan worden gebouwd?*
reactie *Het heeft de bestemming 'woongebied' zonder bouwvlak, omdat het een plantsoentje is. Dit is geen structureel groen. Het bestemmingsplan maakt hier geen woning mogelijk.*

regels De regels zijn in hoofdlijnen als volgt. Het bouwen van gebouwen moet binnen het bouwvlak gebeuren. De maatvoering staat grotendeels op de verbeelding aangeduid, soms zijn ze in de regels genoemd. Bedrijven tot en met categorie 2 zijn toegestaan en afwijkende bestaande functies zijn toegestaan net als bestaande bedrijfswoningen. Het bestemmingsplan maakt geen nieuwe ontwikkelingen mogelijk.

procedure Het voorontwerpbestemmingsplan ligt nu ter inzage. De inspraak is een onderdeel van de bestemmingsplanprocedure. Dit verslag wordt opgenomen in het bestemmingsplan. Tegelijk met de inspraak is er overleg met overleginstanties, zoals de Provincie, Gasunie, de VROM-inspectie, het Wetterskip Fryslân en diverse lokale partijen. De ingekomen reacties worden tevens in het bestemmingsplan opgenomen. Indien er aanleiding toe is, wordt het bestemmingsplan aangepast.

Vervolgens wordt het ontwerpbestemmingsplan ter inzage gelegd en kan men zienswijzen indienen. Vervolgens wordt het bestemmingsplan vastgesteld en kan er eventueel beroep worden ingediend bij de Raad van State.

website Op de website www.ruimtelijkeplannen.nl, een faciliteit van het ministerie van VROM, zijn digitale bestemmingsplannen raadpleegbaar. Via de website van de gemeente Weststellingwerf is het ook te vinden door te klikken op 'Wonen en verkeer', 'bestemmingsplannen', voorontwerp en inspraak. Daar staat de link.

3. Afsluiting

Wethouder Schukken bedankt de aanwezigen en vraagt of er nog vragen zijn.

vraag *Mag ik een windmolen achter het huis zetten?*
reactie *Daarvoor is een milieuvergunning nodig en het past niet binnen het bestemmingsplan.*

vraag *De Drafsporbaan is een grote weg, maar er mag maximaal 30 km/uur worden gereden. Niemand houdt zich eraan. Hoe wordt dat in het bestemmingsplan geregeld?*
reactie *Het bestemmingsplan regelt geen snelheden. Dit wordt bijvoorbeeld in het gemeentelijke Verkeer- en Vervoerplan geregeld.*

De Gemeenteraad Weststellingwerf en

Het College van Burgermeester en Wethouders

Postbus 60

8470 AB Wolvega

Bestuursnummer: 5/3	Registratienr.: 2010-024170/1	
Ingedatums: 30/4		
Afdeling: LE/RB	Behandelend ambtenaar:	Paraaf:
Wetgeving met andere afdelingen:	Datum:	Paraaf:
Procedur:	Productnr.:	
Beslissing onder mandaat: ja/nee (zo nee, gebruik formulier vervolgproued.n.)		
Schriftelijke besluiten/lijst	Datum:	Paraaf DIV:

Wolvega, 2 maart 2010

Betreft: Het voorontwerp bestemmingsplan Wolvega Noordoost (begrensd door de weg Om den Noort, het spoor en de Lycklamaweg)

Geachte Leden van de Gemeenteraad Weststellingwerf en
het College van Burgermeester en Wethouders,

Het is nog maar kort geleden dat wij van een nader gespecificeerd item in het voorontwerp voor het bestemmingsplan Wolvega Noordoost onder onze aandacht is gekomen. Het gaat hier over het perceel dat aansluit aan Eikenlaan 53. Als het de bedoeling is om een verandering aan te brengen in het bestemmingsplan naar 'Woongebied' hebben wij hier in beginsel geen probleem mee (met het oog op het schitterende monumentale karakter van het perceel in deze wijk).

Een verandering in een andere richting dan 'Woongebied' kan grote consequenties inhouden voor onze eigendom op de Eikenlaan 51 in Wolvega, nl. het veilig stellen van onze (economische) rechten en mogelijkterwijs die van andere particuliere naastwonenden.

Wij wonen in een groene, rustige straat. Die is terug te vinden op landkaarten die honderden jaren oud zijn. Wij willen het met uw medewerking graag zo houden.

Hoogachtend,